

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, JUNE – BIRŽELIO 18, 2013 • Vol. CIV Nr. 72

Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-17-2013

ŠIAME NUMERYJE:

Didelių diplomatinų
žaidimų centre – 4 psl.

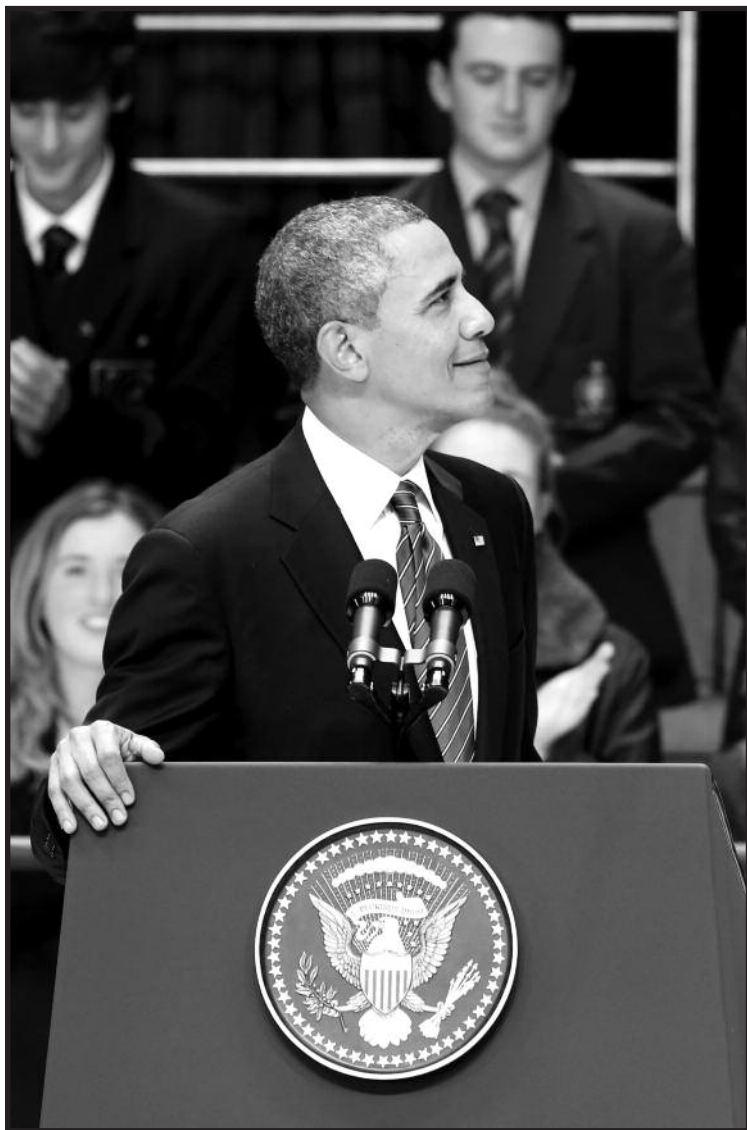
„Didysis pokalbis“ –
apie kalbą – 10 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Prasidėjo G8 viršūnių susitikimas

B. Obama ragino Šiaurės Airijos jaunimą saugoti taiką.

EPA-ELTA nuotr.

Londonas (ELTA) – Didžiojo aštuoneto (G8) šalių vadovai pradėjo 39-ąjį viršūnių susitikimą. Birželio 17–18 dienomis jis vyksta Fermanos grafystėje Šiaurės Airijoje. Sirijos krizė – vienas svarbiausių aptariamų klausimų.

Susitikimo išvakarėse Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas David Cameron susitiko su Rusijos vadovu Vladimiru Putinu – vienu iš svarbiausių Sirijos sąjungininkų. Po susitikimo D. Cameron teigė, kad jis ir Rusijos prezidentas nesutarė dėl Sirijos, tačiau jie turėjo vieną tikslą – užbaigti konfliktą.

V. Putinas sakė, kad „krauju išteptos“ ne tik Sirijos vyriausybės, bet ir sukilėlių rankos, ir kad Rusija nepažeidė jokio įstatymo apripindama ginklais Sirijos vyriausybę.

Britų premjeras prieš susitikimo pradžią taip pat kalbėjosi su JAV Prezidentu Barack Obama.

Birželio 17 d. Jungtinių Valstijų vadovas buvo susitikęs ir su Šiaurės Airijos jaunimu. B. Obama ragino jį ir toliau kurti „nuolatinę taiką“ bei rodyti pavyzdį kitoms pasaulio dalims, kur nesiliauja religiniai konfliktai, smurtas ir karai.

D. Cameron taip pat ketina sutelkti dėmesį į pasaulinės ekonomikos problemas. Jis tikisi pradėti diskusiją apie Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės laisvosios prekybos sandėrį bei patobulinti mokesčių sistemos skaidrumą.

G8 susitikime dalyvauja Kanados, Prancūzijos, Italijos Japonijos, Rusijos, JAV ir Didžiosios Britanijos atstovai.

Prisimintas Jokūbas Šernas

Kelionės dalyviai.

ANTANAS SEIBUTIS

Penktadienį, birželio 14-ąją, sukako 125 metai, kai Jasiškių kaime gimė mūsų kraštiečių, teisininkas, mokytojas, savivaldybininkas, ministras, žurnalistas Jokūbas Šernas. Nors ir nemažai spėjęs nuveikti per savo neilgą, 38-rius metus trukusį gyvenimą, jis visų atmintyje pirmiausia iškyla kaip vienas mūsų nepriklausomos Lietuvos valstybės kūrėjų – Vasario 16-osios Nepriklausomybės Akto signataras. – 2 psl.

Kardinolas A. J. Bačkis – popiežiaus pasiuntinys Kijeve

Kijevas (ELTA) – Popiežius Pranciškus paskyrė Vilniaus arkivyskupą emeritą kardinolą Audrį Juozą Bačkį savo nepaprastuoju pasiuntiniu Kijevo Rusios krikšto 1025 metų jubiliejaus iškilmėse.

Kardinolas A. J. Bačkis šių metų rugpjūčio 17 ir 18 dienomis Šventojo Tėvo vardu vadovaus Kijevo Rusios krikšto 1025 metų jubiliejaus iškilmėms, perduos popiežiaus žinią Ukrainos katalikų Bažnyčiai ir jo Apaštališkąjį palaiminimą.

Kijevo Rusia oficialiai buvo pakrikštyta 988 m. kunigaikščio Vladimiro Didžiojo iniciatyva. Ukrainos katalikų Bažnyčia susideda iš dviejų tradicijų: Vakarų ir Rytų. Didesnė dalis Ukrainos katalikų priklauso Rytų Bažnyčiai, kuri laikosi graikiškos, arba bizantiškos, liturgijos. Likusieji, priklausantys Vakarų tradicijos bendruomenei, liturgijoje naudoja Romos lotyniškas apeigas.

Ukrainos katalikų episkopatui priklauso tiek Ukrainos graikų katalikų Bažnyčios Sinodo, tiek lotynų apeigų Vyskupų konferencijos nariai. Palaimintasis popiežius Jonas Paulius II lankėsi Ukrainoje 2001 metais.

Neryžtingumas – didžiausia liga. – J. W. Goethe

REDAKTORĖS ŽODIS

Ginčytis dėl poilsio gerumo – beprasmiška

LAIMA APANAIVIČIENĖ

Nors šiemet ir nenorom, bet vis tik vasara išibėgėja, dienos ilgėja ir darosi vis šiltesnės. Tad dažnas pagalvojame apie atostogas. Išsvajotos, ilgai lauktos atostogos. Taip ir išivaizduojame, kaip atsipalaidavę mėgausimės saule, grynu oru, pamiršime apie pilką kasdienybę ir pasinersime į kupiną malonumų ir įvairių išpūdžių poilsiautojo gyvenimą. Norisi kuo daugiau tos vasaros į save įkvėpti, patirti, užuosti, pamatyti... Dabar pats braškių metas, tuoj prasidės mėlynės, avietės, jau ir ežeruose galima maudytis. Kiekvienas, manau, sutiks, kad ilsėtis – visada malonu. Ech, gera tiems, kas dar neturėjo atostogų šiais metais. Bet ką daryti tokiems kaip aš, kurie jau savo atostogų laiką „prauliojo“?

Nors, tiesą pasakius, šį savaitgalį įsitikinau, kad visai nebūtina turėti 2 ar 3 savaites atostogų, kurioms pasibaigus buvęs sveikas žmogus grįžti pavargęs ir išsekęs, tarsi nė nepoilsiaęs. Puikiai pailsėti galima ir per dvi-tris savaitgalio dienas. Net psichologai sako, kad norint gerai pailsėti – reikia tik viso labo pakeisti savo įprastas veiklas ir užsiimti tuo, kas teikia malonumą. Ir nebūtina siekti kažkokio užmojo, užtenka vien mėgautis tuo, ką veiki. Pakeisti kasdienius ritualus ir įpročius, priversti organizmą išsijausti į kitą režimą. Ir iš tikro – tai taip asmeniška! Juk vienam gerai pailsėti užtenka poros dienų atitrūkti nuo miesto, o kitam – ir savaitės prie jūros mažai, kai kam būtina išvykti į užsienį, o kai kam užtenka galimybės ramiai „pasisiknebinėti“ sode ar darže.

Šį savaitgalį jaučiuosi pailsėjusi ir kūnu, ir siela. Tad ką aš veikiau? Lyg ir nieko ypatingo. Penktadienio vakare su anūke keliavome po pasakų pasaulį, mat, grįždama iš Lietuvos, lauktuvių jai parvežiau nemažai pasakų knygelių, tad dabar, kai tik ji ateina į svečius, sukrintame abi ant sofos ir ...visu greičiu į „pasakyną“. O bekeliaujant po tą „pasakyną“, kiek mums klausymų iškyla – ir kaip princesė tą žirną jautė, ir kodėl raganos lūpa atvipsi, o nosis kumpa, kodėl ledo krislas įkrito į Kajaus širdį ir..., ir..., ir... Bandau į tuos klausimus atsakyti, tačiau, ar į visus juos galima rasti atsakymą? Iš tokios kelionės po „pasakyną“ sugrįžti pasakiškai

sutvirtėjęs ir pasisėmęs jaunystės eliksyro.

Šeštadienis – „pasikapstymo“ po sodą diena. Tai piktžolę reikia išrauti, tai gėlę parišti, tai ją pagirdyti, o dar mažas zuikutis į sklypą įjunko. Ir ne tik įjunko, bet gudruolis labai pamėgo vienos gėlės žiedo skonį ir vis gretinasi ją pagrauzti, tuo sukeldamas keturmetės Vilnės nusistebėjimą: „Močiute, zuikis gi tik morką graužia!“ O gerai pasidarbavus, laikas pailsiui – muilo burbulų pūtimo laikas. O jau burbulų gražumas, didumas, gausumas, spalvingumas! Žiūri ir stebiesi tomis muilo burbulų „šokio išdaigomis“.

Sekmadienį kartu su draugais išsiruošiau į Beverly Shores. Kadangi išvykti tarėmės nuo Pasaulio lietuvių centro, Lemont, tai iš ryto, kartu su susirinkusiais prie Ramojaus Mozoliausko paminklo centro sodelyje, paminėjome Gedulo ir vilties dieną – išklausėme JAV LB Lemont apylinkės pirmininkės Violeta Valaitytė deklamuojamų eilių, bei Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos choro, kuriam vadovauja Jūratė Grabliauskienė, dainų. Po trumpo minėjimo kas į šv. Mišias misijoje nuėjo, o mes – keturiese – sėdome į mašiną ir pasukome Beverly Shores, IN, pusėn. Kelias geras, oras gražus, tad ir nepastebėjome, kaip atsidūrėme nuo seno lietuvių mėgiamoje ir gausiai gyvenamoje vietovėje. Pasilabinę su gražuoliu Michigan ežeru, užsukome į Šv. Onos bažnyčią. Kartu su kun. Antanu Gražuliu, SJ, prisiminėme Sibiro toliuose likusius ir iš jų grįzusius, paminėjome Tėvo dieną, o po šv. Mišių visi išgūžėjome į šalia bažnyčios esančią pievelę, kurioje, kaip „Draugas“ skelbimų skyriuje buvo skelbęs, vyko „Kugelinė“. Rankų paspaudimai, pokalbiai, kugelio gardumas – geras, šiltas jausmas apėmė, pamačius taip gražiai gyvenančią Bendruomenę. Jau seniai buvau kviečiame apsilankyti kokiam nors šios Bendruomenės renginyje, bet kaip visada – trūksta laiko. Buvo smagu susitikti ne tik senus pažįstamus, bet ir nemažą grupelę jaunų žmonių, kurie, kaip sakė Beverly Shores senbuvis Jonas Vaznelis, labai gražiai išilieja į jų ratą. Atrodo, kad lietuviški reikalai čia pamažu gerėja. Norintiems daugiau sužinoti apie šios mažos gyvenvietės lietuvių siūlau pasiskaityti Remigijaus Naužemio knygą „Beverly

Shores lietuviai prie Mičigano“, kurią 2005 m. išleido Lietuvos nepriklausomų rašytojų sąjunga.

Prisivalgę sėdome į mašiną ir vingiuotu keliuku nukakome į vienintelį visame pasaulyje parką, pavadintą tokiu mums mielu „Lituanica“ vardu. Parke esančios kūdros viduryje – kanadiečio Juozo Bakio stilizuotas paminklas garsiajam Dariaus ir Girėno žygdarbiui atminti, pastatytas 1971 m. Reikia pasakyti, kad visi ženklai rodo, kad Beverly Shores lietuviai ruošiasi šio legendinio žygio 80-mečio paminėjimo išskilmėms – tvarkoma aplinka, atnaujinta lenta, paruoštos vazos gėlių sodinimui. Vienas pagrindinių šio parko steigėjų ir įkūrėjų buvo Erdvilas Masiulis. Tad liepos 22 d. čia gyvenantys lietuviai kviečia apsilankyti jų ruošiamame renginyje.

Iš parko dar trumpam užsukome į svetingus Rasos ir Aliaus Černių šeimoje, po to dar nuvykome į ne per toliausiai išikūrusį puikų, jau Michigan valstijoje išikūrusį, kurortinį miestelį Union Pier, kuris taip pat gerai žinomas lietuviams. Saulei kryptant vakarop, pasukome Čikagos link. Nuo taika buvo puiki, grįžome praturtėję dvasiškai, o ir galvas nuo „miestietiškų drumzlių pravalę“.

Taigi, ką veikti ir kuo užsiimti, kad vasara būtų gera, kad gerai pailsėtume, mums nepasakys joks turizmo organizatorius. Koks poilsis geresnis, deja, taip pat niekas nepasakys. Net psichologai nesutaria šiuo klausimu, tad ir ginčytis dėl to visiškai beprasmiška. Kiekvienam jo poilsis bus toks, kokį susikurs. Gero poilsio paslaptis, mano manymu, slypi vieninteliame dalyke – sugebėjime džiaugtis tuo, kur esi. Gal tai tik pasivaikščiojimas vakarėjant ar šimtą metų nežaistas stalo žaidimas? Gal knyga vietoje šiais laikais mus prie savo ekrano prikausčiuo interneto, o gal dešimt minučių vienumoje ir tyloje? Gal tik tiek. Arba – net tik tiek. Juk išgyventi nuotykių galima ir kasdienybėje, o ne vien tada, kai už jį sumoki kartais labai nemažus pinigus. Ir tas nuotykis, beje, būna šimtą kartų smagesnis, tereikia tik atverti savo širdis ir įsileisti džiaugsmą. Tad linkiu Jums, mieli skaitytojai, geros vasaros, puikių išgyvenimų ir gero poilsio.

Prisimintas Jokūbas Šernas

Atkelta iš 1 psl.

Tad Biržų krašto muziejus „Sėla“ ir pakvietė biržiečius trumpai prabėgti vietomis, kurios siejasi su J. Šerno gyvenimu. Pirmiausia aplankėme jo gimtąją sodybą Jasiškių kaime, kur šių eilučių autorius pasakojo apie J. Šerno trumpą, bet turiningą gyvenimą, jo nuopelnus Lietuvai ir ateičiai.

Prie Nemunėlio Radviliškio evangelikų reformatų bažnyčios buvo prisimintas asmeninis J. Šerno gyvenimas – čia jį brolis evangelikų reformatų kunigas Adomas Šernas su tuokė su antrąja žmona Vera, čia buvo pakrikštytas ir 1925 metų liepos 30 dieną Kaune gimęs sūnus Jokūbas Bernardas, po tėvo mirties dar kelis

metus gyvenęs pas dėdę, o vėliau išvykęs gyventi pas mamą į Prancūziją.

Neliko be dėmesio ir J. Šerno sūnaus (jau Žako Šerno) gyvenimas – mokslai, dalyvavimas Prancūzijoje pasipriešinimo kovose prieš vokiečius Antrojo pasaulinio karo metais, kalėjimas Buchenvaldo koncentracijos stovykloje, bokso kovos, žurnalistiniai bandymai, galiausiai aktorystė, kur yra sukurta kone 100 vaidmenų įvairiuose Italijos, Prancūzijos, Didžiosios Britanijos, JAV filmuose.

Nemunėlio Radviliškio kapinėse ant J. Šerno kapo buvo padėtas vainikas, uždegta žvakutė, o mokytojas Manfredas Bridžius pasidalino atsiminimais, kaip 2004 m. Žakas Šernas su žmona ir anūkais lankėsi Lietuvoje

bei Nemunėlio Radviliškyje, kaip jis domėjosi iki tol jam nežinomais faktais, kaip jaudinosi ir evangelikų reformatų bažnyčioje, kurioje buvo

krikštytas, ir prie savo tėvo, Vasario 16-osios Nepriklausomybės signataro Jokūbo Šerno kapo.

Prie Jokūbo Šerno kapo Nemunėlio Radviliškio kapinėse.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA **\$250.00**
JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**
Pirma klase: kasdien – **\$340.00** • visos savaitės **\$240.00**
Kanadoje (USD): – metams **\$390.00** • 1/2 metų **\$210.00** • 3 mėn. **\$110.00**
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams **\$615.00** • 1/2 metų **\$315.00**
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV – metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**
Kanadoje (USD) – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$120.00** • 3 mėn. **\$75.00**
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams **\$220.00** • 1/2 metų **\$120.00**
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$70.00**

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Kai 2008 m. lapkričio 4 d. rekordinis (daugiau nei 69 mln.) amerikiečių skaičius pasirinko Barack H. Obama 44-uju JAV Prezidentu, laimėjusiųjų tarpe entuziazmo netrūko. Tai įrodė ir Čikagos Grant Park tuoj po rinkimų įvykęs masinis susirinkimas, sutraukęs daugiau nei šimtą tūkstančių žmonių, tvirtai tikėjusių, jog naujasis Prezidentas, pagarsėjęs savo iškalba ir nepaprastu pasitikėjimu savimi, dažnai kartojamais „hope” ir „change” šūkiais išgelbės Ameriką nuo paveldėto ekonominio nuosmukio ir kitų jos problemų. Kaip ir manyta, prie laimėjimo stipriai prisidėjo moterys, rasinės mažumos ir naujieji (jaunimas) balsotojai.

Iš patyrimo žinome, kad daug žadėję gražbyliai valdovai, veiklos laikui atėjus, savo pažadų įgyvendinti nesugeba, ir taip už juos pasisakiusius labai nuvilia. Tas pasitvirtino ir šį kartą po dvejų metų, kai demokratai Atstovų rūmuose prarado turėtą daugumą, nors Senate ją dar šiaip taip, kad ir sumažėjusią, išlaikė.

Amerikos istorijoje seniai žinomas faktas, kad beveik kiekvieno JAV Prezidento antroji kadencija yra labai tinkama opozicinei partijai primesti Prezidentui kaltinimus už įsivėlimą į įsivaizduotus ar tikrus skandalus. Jei pradėsime nuo Richard M. Nixon, jis net turėjo palikti Baltuosius rūmus, nors vėliau ir buvo geriau suprastas kaip griežtos, bet ne visuomet pateisinamos politikos kūrėjas. Ronald Reagan siuntė Iranui ginklus, o gautus pinigus naudojo pristabdyti komunizmo įtaką Nikaragvoje. George W. Bush buvo kaltinamas dėl avantiūros Irake.

Šiandien Obama yra kaltinamas neišgelbėjęs nuo teroristų keturių JAV diplomatų žuvusių Libijoje, Benghazi konsulate. Ruošdamasis 2012 m. rinkimams, Obama nenorėjo minėti teroristų pavojaus, nes tai reikštų, jog al-Qaeda dar nebuvo nugąlėta, o to Obama nebuvo linkęs pripažinti. Prisidėjo ir įtarimai, kad Teisingumo departamento valdoma mokesčių įstaiga (IRS), sprendama nepelno siekiančių įstaigų ar organizacijų atleidimą nuo mokesčių, neteisėtai ypatingą dėmesį kreipė į tokio statuso prašančias įstaigas, kurios turėjo nors kokių ryšių su „Tea” partija ar kitomis demokratams nepritariančiomis organizacijomis.

Obama ir toliau tęsia bepilotinių lėktuvų (*drones*) akciją, blankiai žadėdamas ją perleisti kariuo-

Skandalai ar tik užsitęsęs Prez. Obama neveiklumas?

ALEKSAS VITKUS

menei, o CIA (*Central Intelligence Agency*) palikti tik šnipinėjimo darbą. Seniai žadėtas Guantanamo kalėjimo Kuboje uždarymas irgi neįvyko.

Jei to dar nepakako, pagaliau prisidėjo ir priekaištai, jog Obama administracija pradėjo karą prieš spaudą, tuo pačiu – ir prieš JAV Konstitucijos pirmąją pataisą, garantuojamą spaudos laisvę. Kliuvo ir garsiajai žinių agentūrai „Associated Press”. Pasirodo, kad „Fox News” reporteris James Rosen paviešino slapta laikoma informaciją apie Šiaurės Korėją, ir Teisingumo departamento buvo paskelbtas vos ne teroristu Pradėta nelagalčiai sekti ir jo keliones, elektroninį paštą bei pokalbius telefonu. Kuo nusikalto vargšas Rosen? Pasirodo, jis iš vieno Valstybės departamento valdininko sužinojo, jog Š. Korėja į griežtesnes jai numatytas sankcijas greičiausiai būtų atkirtusi padidindama jos branduolinių bandymų skaičių ir tą informaciją paskelbė.

Iškilus tokiam skandalui dėl spaudos laisvės, Obama pranešė, kad jis sieks atgaivinti 2009 metų pasiūlymą apsaugoti reporterius ir jų informatorius. Sen. Charles Schumer (D, NY) pasiūlymas „Free Flow of Information” būtų reporterius ir kitus žurnalistus apsaugojęs nuo nepamatuotų prokurorų užpuolimų, reikalaujant pirmiausia gauti federalinio teisėjo sutikimą. Įstatymas nepraėjo, ir buvo užmirštas. Kai „Wikileaks” paviešino šimtus slaptų dokumentų apie Irako karą, administracija prarado susidomėjimą šiuo pasiūlymu. Obama tik dabar jį vėl prisiminė ir pasisakė jį remsiąs.

Nors Prez. Obama savo 2008 m. rinkiminės kampanijos metu buvo prižadėjęs „skaidrią” valdžią, Teisingumo departamentas ir toliau naudojo šnipinėjimo įstatymą, taip į teismą pritraukdamas daugiau „whistle-blowers” ir kitų „skundikų” negu visos kitos administracijos kartu sudėjus. Telefoninių pokalbių pasiklausymą Obama ir toliau teisingai kaip priimtina būdą kovojant su terorizmu.

Paskutiniu metu Obama kiekviena proga daž-

niausiai pasisako prieš konservatyvių amerikiečių daugumos nuomonę. Jis eina už tos pačios lyties santuokų įvesdinimą, įstatymiškai ir kitais būdais remia finansinę pagalbą vykdyti abortus, kritikuoja skautų organizacijos nenorą priimti ar bent toleruoti homoseksualius skautus ir jų vadovus. Obama užbaigė ir jau senokai išpilietinusią kariuomenėje „don’t ask, don’t tell” politiką.

Demokratai dar ir dabar remia sveikatos apdraudos įstatymą „Obamacare”, nors net ir specialistai jo dar pilnai nesupranta. Panašų įstatymo projektą 1994 m. buvo pateikusi Prez. Bill Clinton žmona Hillary, bet jis nepraėjo. Tuomet „Chicago Tribune” skiltininkas Dennis Byrne rašė: „Kai žadama, kad kiekvienas JAV pilietis gaus sveikatos apdraudą, būtų tikslinga paklausti – kodėl aš turiu mokėti apdraudos mokesčių ir už tokius, kurie patys tuo nesirūpina?”

2008 m. buvo svajota, jog juodaodis JAV Prezidentas, gavęs absoliučią daugumą abiejuose Kongreso Rūmuose, galės daug nuveikti vėl suvienijant Ameriką. Vokietijoje, Berlyne įvykusi viltinga 200,000 europiečių demonstracija parodė, kad Europa buvo linkusi tikėti į Obama žadėtą politikos pokyčių – „change”. Buvo viliamasi, kad nauja Amerikos valdžia nuteiks Prezidento George W. Bush nemėgstancią pasaulio palankiau žiūrėti į Ameriką. Obama susižavėję komentatoriai primindavo, jog naujasis Prezidentas ras pritarimą ne tik Europoje, bet ir Afrikoje bei Azijoje. Jis turės giminių Kenijoje, jo vidurinis vardas Hussein esąs arabiškas ar musulmoniškas, jo vaikystė praėjusi Indonezijoje, ir jis pats bei žmona Michelle esą kilę iš vidurinės klasės.

Ar tai pasitvirtino? Demokratas ir didelis Obama rėmėjas, Roosevelt Universiteto Čikagoje profesorius Charles Madigan (ne, tai ne Michael Madigan, Illinois Atstovų Rūmų vadovas) „Chicago Tribune”: birželio 6 d. straipsnyje „Falling out of love with Obama” iškelia daug abejonių. Jame profesorius pripažįsta, kad yra lengva kaltinti buvusią Prez. George W. Bush administraciją ir net visą Respublikonų partiją. Atstovų Rūmuose turėdami pakankamą persvarą, respublikonai Prezidentui trukdo veikti kaip jis norėtų. Ir vis dėlto, pasak Madigan, pati didžiausia Obama problema yra ta, kad prie savo gražių žodžių jis vis dar nesugeba pridėti konkrečios veiklos.

Bernardinų bažnyčia susigražino dar vieną šventą paveikslą

Iš Bernardinų bažnyčią Vilniuje po daugelio metų grįžta altoriniai paveikslai, kurie 1949-aisiais sovietams uždarius šią vieną iš seniausių ir didžiausių Vilniaus šventovių, buvo išsklaidyti po kitas Lietuvos bažnyčias ir muziejus.

Liepos 2-ąją Bernardinų bažnyčioje viename iš altorių bus iškilmingai pašventintas stebuklingasis Šv. Didako paveikslas, išsaugotas sostinės Šv. Dvasios (Dominikonų) bažnyčioje. Po daugiau kaip šešių dešimtmečių sugrįžęs paveikslas įmontuotas į vieną iš altorių, kurio atstatymą ir paveikslo restauravimą finansavo Lietuvoje ir Lenkijoje garsi Radavičių giminė.

Daugiau kaip aštuonerius metus dingusių Bernardinų bažnyčios paveikslų ieškojęs menotyrininkas Juozapas Blažiūnas sako, kad palyginus gerai išsilaikęs šventojo Didako paveikslas, kurio autorystė dar nustatinėjama, buvo nutapytas XVIII a. antroje pusėje, kai Bernardinų bažnyčia buvo rekonstruojama ir jos naujiesiems altoriams reikėjo paveikslų. Iš visoje šioje gotikinėje bažnyčioje yra dvi dešimtys altorių.

„Šventojo Didako vaizdavimas Europoje yra labai retas, dažniausiai jis vaizduojamas su rože ir krucifiksu. Žinome, kad Vilniaus Bernardinų bažnyčioje buvo du šv. Didako paveikslai - šitas altorinis, o kitas, didelis, kabėjo už centrinio altoriaus ir vadinosi „Šv Didako stebuklai”. XVIII a. pabaigoje altoriniam paveiksliui buvo užsakyti prabangūs sidabriniai aptaisai, tačiau paveikslas jų neteko, kai Tado Kosciuškos sukilimo reikalams 1794 m. buvo renkamas, perlydomas ir parduodamas visas sidabras, taip pat ir iš bažnyčių”, – svarsto menotyrininkas restauratorius J. Blažiūnas.

XIX amžiaus pirmoje pusėje paveiksliui pagaminti žalvariniai pasidabruoti gražiai kalinėti aptaisai, dengiantys beveik visą paveikslą ir išlikę iki mūsų dienų. Jie rudenį bus pritaistyti prie paveikslo, bet kasmet nuo liepos 2-osios, kai Didakas buvo kanonizuotas, kelias savaites paveikslas tikintiesiems bus rodomas be aptaisų.

Šv. Didakas buvo ispanas pranciškonas, vienas iš labiausiai pasižymėjusių pranciškonų ordino reformatorių. Gimęs 1400 m. neturtingoje šeimoje, Didakas išgarsėjo savo pamaldumu ir gerumu, kai surinktas aukas išdalindavo vargšams. Vėliau jis pagarsėjo kaip sunkių ligonių gydytojas. Didako vardas ispaniškai skamba kaip šventasis Diegas, arba šv. Jokūbas. Per visą XVI amžių Katalikų Bažnyčia tik vienintelį Didaką paskelbė šventuoju.

Šventojo palaikai saugomi Alkalos miesto katedroje Ispanijoje. Tikintiesiems jie rodomi vienintelę dieną per metus – lapkričio 13-ąją.

Stebuklingojo Šv. Didako paveikslo pašventinimo iškilmės Bernardinų bažnyčioje vyks liepos 2 dieną, o spalio 4-ąją į bažnyčią sugrįš dar vienas – Šv. Pranciškaus paveikslas. Tikimasi, kad dar šįmet Bernardinų bažnyčioje bus pradėtas atstatyti Rusiškosios Dievo Motinos altorius. **ELTA**

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

TELKINIAI

Washington, DC

Lietuva didelių diplomatinų ir geopolitinių žaidimų centre

ROSSETA VINGEVIČIŪTĖ-WILBUR

Lietuvos Užsienio reikalų ministras sukasi lyg voverė rate”, – apie ministro Lino Linkevičiaus dažnas keliones sakė jo pirmtakas Audronius Ažubalis, kalbėdamas „Strateginių ir Tarptautinių studijų centre” (Centre for Strategic and International Studies – CSIS) Washington.

Mažai Lietuvoje, matyt, būna ir kiti aukšti užsienio politiką kuruojantys valstybės pareigūnai,

tarusija, artimiausia Lietuvos kaimynė, galimybių išplėsti santykius su ES turi mažiau nei Armėnija, Gruzija, Moldova ar Azerbaidžanas. Ir, aišku, jog Lietuva yra svarbiausias Europos ir JAV partneris, siekiant pastūmėti Baltarusiją demokratijos link.

Būtent Vilniuje veikia „Tarptautinio respublikonų instituto” (International Republican Institute – IRI), Baltarusijos biuras. IRI ketina į Vilnių perkelti ir savo Rusijos biurą, kaip tai jau padarė Free-

planus artimiausiai ateičiai.

Bet susitikime CSIS bene daugiausia buvo kalbėta būtent apie Rytų partnerystės programą ir apie tai, ar pavyks iki lapkričio viršūnių susitikimo Vilniuje parengti ir pasirašyti susitarimą su Ukraina, ir ar tokio dokumento pasirašymas būtų laikomas pagrindiniu Vilniaus susitikimo sėkmės įrodymu.

Artimesnis bendravimas su Ukraina sumažintų Rusijos įtaką 45 mln. valstybėje, tačiau, kita vertus, tai būtų ženklas, jog Ukraina yra demokratinė valstybė, kurioje gerbiamos žmogaus teisės, galioja įstatymo viršenybė, nėra korupcijos. Akivaizdu, jog Ukrainai iki tokio išsivystymo dar toloka.

LR Seimo UR komiteto pirm. B. Juodka (antras iš d.) ir pav. A. Ažubalis (antras iš k.) „Strateginių ir Tarptautinių studijų centre Washington.

LR ambasados JAV nuotr.

mat, nuo liepos 1-osios Lietuva pradeda pirmininkauti Europos Tarybai. Washington A. Ažubalis ir Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Benediktas Juodka šįkart kalbėjo apie 2009 m. Europos Sąjungos Rytų partnerystės programos tikslus.

Šių metų lapkričio mėnesį Vilniuje vyks ES viršūnių susitikimas, kuriame turėtų dalyvauti ir šėšių glaudesnio bendradarbiavimo su Europa siekiančių buvusių sovietinių respublikų vadovai. Bal-

dom House po to, kai Rusijoje prasidėjo ataka prieš „užsienio agentais” vadinamas nevyriausybinės organizacijas. Taigi, Lietuva yra didelių diplomatinų ir geopolitinių žaidimų smagalyje.

Lietuva – pirmoji iš Baltijos valstybių pirmininkaus ES Tarybai ir lyderystės imasi labai sudėtingu Europai laikotarpiu. Bedarbystės lygis ES muša rekordus, eurozonos šalys bando traukti vieną kitą iš skolų bedugnės. Netikėtai kilę neramumai Turkijoje taip pat gali iš esmės pakeisti Europos

Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Benediktas Juodka daug kalbėjo apie kompromiso būtinybę, ir atrodo, jog Lietuvos užsienio politikos vedliai užsibrėžę, kad buvusios sovietų respublikos atsidurtų ES įtakos zonoje.

B. Juodka ne kartą minėjo Eurazijos projektą, kuris, matyt, turėtų tapti atsvara Rusijos Prezidento tveriamai (nors kol kas neveiksniai) Eurazijos Sąjungai. Paklaustas, kur tuomet baigiasi Europa, buvęs Užsienio reikalų ministras, dabar Seimo UR komiteto pirmininko pavaduotojas A. Ažubalis atsakė, jog ES durys turėtų būti atviros visoms demokratines vertybes puoselėjančioms valstybėms.

Tačiau aišku, jog ES plėtra sustabdyta neribotam laikui, o partnerystės su ES sutartys anaipol neužtikrina narystės ES, ir joje nebus tiek narių, kiek dainininkų Eurovizijoje.

Liepos 1-ąją prasidedantis Lietuvos pirmininkavimas ES Tarybai – didžiulė atsakomybė ir išbandymas. Norėtusi tikėti, kad vidaus politikos nesutarimai nesužlugdys Lietuvos galimybės bent pusmetį vadovauti Europai.

Pagerbtos komunizmo aukos

Birželio 12 d. Washington, DC vyko Komunizmo aukų paminklo įsteigimo 6-ųjų metinių paminėjimas, kuriame kartu su Lietuvos ambasados atstovais dalyvavo ir LR Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Benediktas Juodka bei jo pavaduotojas Audronius Ažubalis, lankęsi JAV sostinėje su Šiaurės – Baltijos šalių parlamentų užsienio reikalų komitetų vadovų vizitu.

Komunizmo aukų paminėjimo metu Lietuvos delegacijos vardu pasisakęs A. Ažubalis pabrėžė stalinistinio komunizmo represijas, kurias XX a. patyrė Baltijos valstybės, bei priminė atsakomybę šia patirtimi dalintis su tomis Vakarų Europos visuomenėmis, kuriose komunizmo ideologija ir bendras Sovietų Sąjungos paveldas kartais klaidingai sumaišomi su laisvės ir lygybės idealais.

„Šiam tikslui kartu su partneriais Vidurio ir Rytų Europoje per pastaruosius kelerius metus inicijavome ir įsteigėme Europos Sąžinės ir atminties platformą, skirtą puoselėti tarptautinę akademinių institucijų ir nevyriausybinių organizacijų diskusiją bei tyrimus istorinės atminties klausimais. Taip pat tikimės, kad komunizmo nusikaltimai bus tinkamai įvertinti ir laisvės atrama bei tvirtovė laikomose Jungtinėse Amerikos Valstijose, priimant atitinkamą Kongreso rezoliuciją, kurios projektas jau buvo įregistruotas 2012 metų rudenį”, – teigė A. Ažubalis.

Seimo narys pažymėjo, kad tautos, kurios dėl pragmatinių sumetimų išsižada savo praeities ir pagarbos istoriniam teisingumui, stokoja susitelkimo, aiškių vertybinių orientyrų ir ateities tikslų. Lietuva, pasak A. Ažubalio, brangina savo praeitį, remia tarptautines istorinio teisingumo iniciatyvas ir palaiko visus tuos, kurie iki šių dienų, kaip lietuviai sovietų okupacijos laikotarpiu, yra priversti kovoti už savo teisę į laisvę ir teisingumą.

Prie paminklo Komunizmo aukoms atminti surengtame minėjime dalyvavo iškilūs JAV Kongreso nariai, nevyriausybinių organizacijų atstovai, autoritarinių režimų disidentai bei Šiaurės – Baltijos aštuntuko valstybių Užsienio reikalų komitetų delegacijų atstovai.

Lietuvos diplomatai prie Komunizmo aukų paminklo.

Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Audronius Ažubalis kalba komunizmo aukų pagerbimo iškilmėse.

LR ambasados JAV nuotraukos

Atviras laiškas

Norėčiau jums pasakyti

LAIMA SINEOKIJIENĖ

Važiudama į darbą, kirsdavau 80-osios Aveniu ir 183-iosios gatvės sankryžą. Šalia šios sankryžos pastatytas nedidelis medinis kryžius. Jis žymi kažkieno dukters, sūnaus, sesers, brolio, tėvo ar motinos tragiškos žūties vietą. Skausmas persmelkdavo kūną žiūrint į pilką pakelės kryžių, nedidelius dirbtinių gėlių vainikus. Vainikuose įpintų ryškiaspalvių žiedų neišblunkina karšti saulės spinduliai. Jų nesunaikina negailestingi vėjo gūsiai, lietūs. Jie neišblunka – taip, kaip neišblunka praradimo skausmas artimųjų širdyse. Pravažiudama pro minėtų gatvių sankirtą pagalvodavau: galėjo atsirasti dar du kryžiai, žymintys mūsų šeimos netektis.

Vėlyvą 2011 metų liepos 30 dienos vakarą į mūsų namus atvyko du policijos pareigūnai pranešti, kad mūsų vyriausias sūnus pateko į mirtiną avariją. Be žodinio pranešimo, dar gavome mažytį popieriaus lapelį su užrašytu telefono numeriu. Tą siaubingą akimirką sunku buvo suvokti – morgo ar ligoninės? Paskambinę sužinojome, kad mūsų sūnus atskraidintas į vieną Wisconsin valstijos ligoninę. Jo būklė kritiška. Avarijos metu jis patyrė sudėtingą galvos traumą. Lūžo kaukolė, tino smegenys, dvi savaites jis buvo komos būsenoje. Toliau – rehabilitacija, slauga kiaurą parą, klausos rekonstrukcijos operacija. Kadangi to tragiško eismo įvykio metu sūnus neturėjo sveikatos draudimo, sulaukėme daugiau kaip dviejų šimtų tūkstančių dolerių sąskaitos už medicinos paslaugas. Avarija pakeitė mūsų gyvenimą. Kasdien advokatai, teismai, laiškai, skambučiai ir įvairiausias instancijas, vizitai pas gydytojus... Ir nuolatinė nervinė įtampa.

2012 metų gegužės 15 dienos vakarą, praėjus vos dešimčiai mėnesių po sūnaus sužalojimo, pati patekau į avariją. Tą vakarą skubėjau į susitikimą su iš Vokietijos atvykusia drauge. Nuvykusi į sutartą vietą, automobilį palikau šalikelėje. Išlipusi iš jo, nuo užpakalinės keleivių sėdynės rinkausi asmeninius daiktus. Tuo metu dideliu greičiu atlėkęs automobilis išvažiavo į priešingą eismo juostą ir trenkėsi į manąjį. Nepataisomai sudaužė jį. Aš ir dabar jaučiu kraupų mirties palytėjimą. Siaubingą garsą, smūgio jėgą, partrenkusią mane ant gatvės grindinio, sužalojusią galvą, sudaužiusią kūną. Vėl kartojosi ir tebesitęsia panaši seka: ligoninė, terapijos, sąskaitos, advokatai, teismai ir... nervai, nervai.

Rašau glaustai, nes aprašyti visą šį košmarą prireiktų ne vieno puslapio. Esu šventai įsitikinusi – šio košmaro buvo galima išvengti, jei abiejų avarijų kaltininkai nebūtų vartoję alkoholio. Tuo neprotingu pasirinkimu jie nuskriaudė mūsų šeimą. Jie nuskriaudė save ir savo artimuosius. Mes visi tapome alkoholio aukomis. Alkoholio, kuris nugramzdina žmogų į laikiną atsipalaidavimą, bet prišaukia dideles nelaimes.

Deja, esame linę greitai viską pamiršti. Atrodė, mūsų šeimos nelaimės supurtė gimines, draugus, pažįstamus. Atrodė, visi pasimokė. Tačiau pamoka menkavertė, jei ji tiesiogiai nepakeičia konkretaus žmogaus, jo šeimos narių. Apmaudu matyti tuos, kurie drauge su mumis atlaikė likimo siųstus išbandymus, vėl besivaišinančius ir vairuojančius. Todėl ir rašau šį viešą laišką. Rašau norėdama dar kartą priminti. Rašau norėdama apsaugoti jus ir jūsų artimuosius nuo fizinės ir nuo moralinės kančios, nuo finansinių nemalonumų ir begalės rūpesčių. Norėdama jums pasakyti: būkite atsargūs su alkoholiu.

Kaip žinia, draugėn susirenkame ne tik pagerbti tam tikro asmens ar švęsti metinių švenčių. Susirenkame pasilinksminti, atsipalaiduoti. Tačiau atsipalaiduoti vien pokalbiais, šokiais, dainomis ar šiaip kokiais nors pokštais nebemokame. Alkoholis ir tik alkoholis yra tapęs ko ne pagrindiniu vakarėlių dalyviu. Prieš jį suklumpa ir amžius, ir pareigos, ir išsilavinimas. Svečių rankos kilnoja taurės, kuriose dažniausiai teliūškuoja ne vanduo ir ne sultys. Tuščios jos neužsibūna, nes sklidinios taurės – šeiminių svetingumo išraiška. Tad ir liejasi laisvai vynas ir kur kas stipresni gė-

rimai. Kinkuojame galvas dėkodami. Neduok Dieve, sujaukti šią „ceremoniją“. Tuomet pasipila klausimai: kodėl negerai, kas negerai ir panašiai? Prasideda brukimo, įtikinėjimo, žeminimo procesas. Tad ir geriam, ir atsipalaiduojam pamiršdami griežtus įstatymus ir visas nemalones, kurias sukelia girtumas.

Dažna pora, atvykusi į šventę, susitaria, kurio eilė vaišintis, o kurio – vairuoti. Tačiau yra tokių, kurie nepaiso jokių susitarimų, – vienodai geria tiek vyras, tiek moteris. Kai kas laikosi nuomonės, kad butelis alaus ar pusė taurės vyno nelaimės neprišauks. Kitam norma – du buteliai šampano ar keli buteliai vyno. O kiek esama tokių, kuriems jokios normos negalioja. Pastarieji veikiau ne geria, o maukia. Po kurio laiko žiūri į juos ir galvoji: o kaip jūs, brangieji, namo važiuosite? Ar angelas jus ant sparnų neš, ar velnias namo temps? Ir važiuoja, rizikuoja, juk automobiliai patys šeiminių namo nepargabena. Laimingai parvažiavę, kartoją tą patį ir antrą, ir trečią, ir „n“-tąjį kartą. Likimas jiems grūmoja pirštu, bet argi prisivaišinusiam rūpi, kas ten ir kur grūmoja? Tikrai ne! Likimas kenčia sukandęs dantis. Kenčia, kol anksčiau ar vėliau išlaša paskutiniai kantrybės lašai. Va tuomet jis pasiunta, o pasiutęs kyšteli koją kokio nors girtio Petro, Jono ar Antano ratuosna. Garantijų, kad pačiam taip neatsitiks, beveik nėra. Tai tik laimingo atsitiktinumo ir laiko klausimas.

Tik nemanykite, kad nuobodi moralistė, kuri rašo šias eilutes, yra visiškai abstinentė. O, ne! – tikrai nesu šventa! Meluočiau teigdama, jog niekada anksčiau nevartojau alkoholio pasilinksmimų metu ir po to nesėsdavau prie automobilio vairo. Prisipažįstu, visko būta. Aišku, maukti niekada nemaukiau, bet vieną kitą pustaure vyno išgerdavau. O juk ir šio kiekio užtektų nelaimei prisaukti, juk nuo mažiausio išgerto alkoholio kiekio kenčia mąstymo kokybė, nebemokame objektyviai vertinti situacijos, sumažėja koncentracija.

Švelniai erzindavau likimą, o jis pasiutęs smogė man ir mano artimiesiems. Smogė, primindamas mano nusižengimus. Smogė už kitus. Smogė už jų kaltes. Smogė ne tik tam, kad pajusčiau fizinį skausmą. Smogė, kad pagaliau susivokčiau ir, kaip man regis, tą suvokimą skleisčiau kitiems. Jis labai paprastas. Alkoholis ir vairavimas yra visiškai nesuderinami. Norėčiau šį sakinių parašyti didžiosiomis raidėmis. Norėčiau, tačiau gal bus geriau, jei kiekvienas šį sakinių įsirašysime didžiosiomis raidėmis į savo moralės kodeksą. Ir ne tik įsirašysime, bet ir pasibrauksime ryškiu pieštuku. O pasbraukę prisiminsime ir elgsimės garbingai savo, visuomenės ir įstatymų atžvilgiu.

Akimirkos apsvaigimo pasekmės gali aukštyti kojom apversti gyvenimą. Todėl negriaukime savo gyvenimo, neįkalinkime savosios ateities už kalėjimo grotų. Kaip pavyzdį parašysiu vieno teisininko papasakotą istoriją. Iš Rusijos į Ameriką atvykęs gydytojas daug mokėsi, ketindamas toliau tęsti savo

praktiką. Baigė studijas, gavo licenciją. Švęsdamas naująjį karjeros etapą pasivaišino su draugais. Važiudamas namo užkliudė dvi merginas. Vienai lūžo koja. Kita visą gyvenimą liko prikaustyta prie lovos. Už vairavimą neblaiviam ir reikšmingą kūno sužalojimą vairuotojas pateko už grotų. Apmaudu, šis vyras niekada nebegalės dirbti gydytoju Amerikoje... Tai tik vienas pavyzdys iš šturpio alkoholio sukeltų avarijų suvestinės. Iš suvestinės, kurioje tūkstančių tūkstančiai sulaužytų, suniokotų gyvenimų.

Visi kaip vienas tvirtiname, kad įstatymai girtiesiems vairuotojams, važinėjantiems JAV keliuose, yra labai griežti. O kaip kitaip suvaldyti nusižengti linkusią visuomenę? Ką daryti, kad greitkeliai netaptų masinių žudynių vieta? Ką daryti, kad pakelėse nebūtų netektis žyminių kryžių? Kryžių su jūsų, jūsų šeimos narių, mūsų vaikų, draugų vardais? JAV teisėsauga su tuo kovoja, taiko didžiules pinigines baudas, atiminėja vairuotojo pažymėjimus, net įkalina. Bausmėmis siekiama pažaboti grėsmingą problemą.

Tad ar verta rizikuoti? Ar verta dėl akimirkos apsvaigimo statyti savo gyvenimą ant kortos? Ar verta jį pralošti? Man atrodo, – ne! Tad kai kitą kartą automobiliu atvykę į vakarėlį tiesite ranką prie alkoholio, pagalvokite ne tik apie linksmybes, bet ir apie visa tai, ką parašiau. O jei vis dėlto kel-site taurę prie lūpų, tegu joje būna nealkoholinis gėrimas. Tuomet ir sažinė bus rami, ir protas neaptemės, ir policijos švyturėliai ne tokie baugūs. Būkite išmintingi. Būkite tvirti. Atsilaikykite prieš kvaišalus, kurie gali užnuodyti jūsų gyvenimą, jūsų ateitį, sugriauti gyvenimą nekaltiems žmonėms.

GENERALINIS KONSULATAS KARALIAUČIAUS GYVENTOJUS SUPAŽINDINO SU JONINIŲ ŠVENTĖS TRADICIJOMIS LIETUVOJE

Lietuvos generalinis konsulas Kaliningrade kartu su Liudviko Rėzos lietuvių kultūros draugija Vokiečių-Rusų namų birželio 15 dieną surengtame vidurvasario folkloro festivalyje Karaliaučiaus visuomenei pristatė lietuvių tradicijas bei papročius švenčiant Jonines.

Festivalio dalyvius pasveikino ir Lietuvoje švenčiamų Joninių tradicijas pristatė generalinio konsulato ministras patarėjas Vytautas Umbrasas.

Šventėje kartu pasirodė lietuvių vyrų ir moterų chorai „Penkie vaikia“ ir „Gabija“ bei iš Nidos atvykusi liaudiškos muzikos kapela „Joldija“. Šventės dalyviams taip pat siūlyta paragauti tradicinių lietuviškų valgių.

Mintys iš Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos dešimtokų rašinių

VITALIJA VIRBUKIENĖ

Lituanistinės mokyklos užvėrė duris. Mokiniai ruošiasi stovyklauti. Tėveliai gali trumpam atsipūsti, nes nereikės vaikų vežti šeštadieniais į mokyklą. Mokytojai dėlioja ir peržiūri savo užrašus, knygas, vadovėlius, nuotraukas.

Vartau ir aš savo dešimtokų darbus, nes pirmąkart šiemet mokiau dešimtokus. Tai buvo nauja patirtis, ir kartu labai norėjosi pamatyti, kaip jie pasikeitė per penkerius metus (nes mokiau juos penktoje klasėje). Skaitau ir dar kartą jais gėriuosi. Todėl nutariau pasidalinti tomis mintimis, kurias Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos dešimtokai: Alytė Ruplėnaitė, Eglė Urbonaitė, Ariana Žukaitė, Edvardas Dabšys, Lukas Remeika, dalinosi savo rašiniuose per šiuos mokslo metus.

Aš kaip mokytoja didžiuojuosi, kad kitais metais jie visi neapleis lietuviybės ir susirinks tęsti mokslų į vie-nuoliktą klasę.

Dešimtokų mintys, išsakytos JAV LB Švietimo tarybos rašinių konkursui. Konkurso organizatoriai pateikė moksliviams Mikalojaus Daukšos žodžius: „Ne žemės derlumu, ne drabužių įvairumu, ne šalies gražumu, ne miestų ir pilių stiprumu laikosi tautos, bet daugiausia išlaikydamos savąją kalbą, kuri didina ir palaiko bendrumą, santaiką ir brolišką meilę. Gimtoji kalba yra bendrosios meilės ryšys, vienybės motina, pilietiškumo tėvas, valstybės sargas“ ir jų paklausė: „Ar sutinkate su šiais Mikalojaus Daukšos žodžiais? Kodėl jie tebėra aktualūs?“ Štai ką į tai atsakė mokiniai.

Edvardas Dabšys

Aš sutinku su Mikalojumi Daukša, kad lietuvių kalba yra svarbus dalykas. Kai aš buvau vaikas, mano tėveliai visada man sakė, kad reikia kalbėti lietuviškai, bet aš nesupratau – „kodėl?“. Lietuvių kalba yra labai sena kalba, įdomi ir graži. Mano amerikiečiai draugai nežino, kas yra lietuvių kalba ir klausia manęs apie ją. Labai daug draugų nori sužinoti, kaip reikia pasakyti kai kuriuos žodžius lietuviškai.

Kai aš buvau vaikas, tikrai aš nežinojau, kodėl man reikia kalbėti lietuviškai. Tikrai 9 klasėje supratau, kaip yra įdomu ir unikalu.

Lukas Remeika

Mikalojaus Daukšos žodžiuose pasakyta apie meilę Lietuvai. Kad parodyti meilę Lietuvai, mes turime laikytis tradicijų. Mes su šeima sutinkame kiekvieną Lietuvos šventę. Savo meilę Lietuvai aš rodu kiekvieną šeštadienį eidamas į lietuvišką mokyklą. Čia susitinku su lietuviais draugais. Jie taip pat brangina Lietuvą, kaip ir aš. Aš noriu būti lietuviu.

Ariana Žukaitė

Mikalojaus Daukšos žodžiai yra aktualūs ir šiandien. Jis kalba apie tai, kaip svarbu kalbą išlaikyti mūsų kultūroje. Lietuvių kalbą yra svarbu išlaikyti, kaip išlaikyti mūsų tautą. Namuose mano šeima kalba lietuviškai. Aš daugiau išmokau iš savo tėvelių per pirmuosius trejus metus. Taip pat mano šeima švenčia lietuviškas šventes. Mes palaikome senas tradicijas.

Iš k.: Ariana Žukaitė, mokytoja Vitalija Virbukienė, Edvardas Dabšys, Alytė Ruplėnaitė, Lukas Remeika, Eglė Urbonaitė. Tomas Hencz nuotr.

Kalba yra pirmutinis dalykas, kas mus, Amerikos lietuvius, turi vienyti su Lietuva. Kaip M. Daukša sako: „... gimtoji kalba yra bendras meilės ryšys, vienybės motina, pilietiškumo tėvas, valstybės sargas.“

Mes turime išlaikyti mūsų kultūrą!

Alytė Ruplėnaitė

Lietuvių kalba yra labai svarbi mūsų šeimoje. Aš gimiau ne Lietuvoje, mano tėvai taip pat – ne, bet mes visi žinome, mokame kalbėti, skaityti, ir rašyti lietuviškai. Mano paveldas yra tai, kad mano šeima yra unikali. Nors aš negimiau Lietuvoje, bet jaučiu, kad lietuviybė yra mano kraujyje. Namuose mano tėvai bando kalbėti lietuviškai, bet kartais yra lengviau kalbėti angliškai. Bet kai esu su seneliais, kurie gyvena Kalifornijoje, ir su mano seneliais iš Argentinos, aš privalau kalbėti tik lietuviškai. Nors nesu geriausia kalbėtoja, bet yra labai svarbu, kad aš kalbu lietuviškai.

Eglė Urbonaitė

Aš sutinku su M. Daukšos žodžiais, kad kalba išlaiko tautiškumą. Prieš 500 metų užrašyti žodžiai, kad pastatai, drabužiai, pati šalies gamta neišlaiko tautos. Aš manau, kad tai tebėra aktualu, nes pastatai, drabužiai, gamta gali būti sunaikinti, bet kalba visada išsilaikys, jei ją naudosime.

Pasaulyje žmonės būtų vienodi, jei kalbėtume ta pačia kalba. Dvikalbystė yra prisijungimas prie tautos. Galima aplankyti visas šalis pasaulyje, bet tai nereiškia, kad būsimė dalis tų tautų. Vis dėlto, išmokimas naujos kalbos gali priartinti žmogų prie kitos šalies. Kai gali susikalbėti, suprasti, kas darosi toje šalyje, tai suprantanti ir jos kultūrą. Kalba yra labai svarbi. Tai išlaiko tautą, kaip sakė M. Daukša.

O pabaigai noriu pateikti keletą minčių iš rašinių, rašytų tų pačių mokinių per mokslo metus.

Edvardas Dabšys

„Ką man reiškia gyventi prasmingai?“

Man reiškia gyventi prasmingai, kad reikia būti protingam, gyventi kaip Jėzus ir būti linksmam. Kai mes turime šiuos tris dalykus, ne tik mūsų gyvenimas bus prasmingas, bet ir kitų gyvenimus galime padaryti prasmingais.

Alytė Ruplėnaitė

„Mano vaikystės žemė“
Mano vaikystė buvo smagi ir

skirtinga nei mano amerikiečių draugų. Man visada smagu prisiminti mano gerus laikus su mano šeima ir lietuvaiteimis draugėmis vasaros metu.

Aš esu lietuvė, užaugau Santa Monica. Vasarą labai dažnai keliaudavome prie vandenyno ilsėtis. Prisimenu, kaip vieną kartą vandenyje pamatėme daug medūzų.

Taip pat visada prisimenu vasaros stovyklas Big Bear Lake. Buvo labai smagu leisti laiką skautų stovykloje.

Eglė Urbonaitė

„Kodėl žmonės susvetimėja?“
Per gyvenimą žmonės keičiasi. Susipyksta, užauga ir pasidaro svetimi. Žmonės išmoksta naujo elgesio, naujų idėjų, sprendžia naujas gyvenimo temas.

Žmonės susvetimėja, nes užauga ir pasikeičia. Yra dalis gyvenimo – su vienu susvetimėji, o paskui su kitu susipažįsti, ir taip visada kartojasi. Žmonės pasikeičia ir nebeprisimena prasmės toje draugystėje.

Ariana Žukaitė

„Mano vaikystės žemė“
Aš turiu daug labai gražių prisiminimų. Mano prisiminimai rišasi su šeima ir su mano lietuviškais draugais.

Prasidėjo mano draugystės nuo labai jaunų dienų, nes kas mėnesį su

sitikdavau su Alyte, Andriumi, Edvardu ir Vėju. Mes kartu žaisdavome, plaukiodavome, traukiniu keliaudavome ir išdykaudavome. Mes visi draugaujame jau nuo kūdikystės.

Mano smagiausios atostogos su jais buvo Lake Arrowhead kalnuose, kur keturias dienas gyvenome visi kartu viename name. Visi statėme sniego senius ir mėtėmės su sniegu.

Kai aš buvau tik dvejų metų, su savo draugais praleidome savaitgalį skautų stovykloje Big Bear kalnuose kaip svečiai. Vėliau tapome skautais. Nuo trejų metų pradėjau lankyti lituanistinę mokyklą ir mano draugų ratas plėtėsi su kitais bendraamžiais.

Mano šeima man, žinoma, irgi yra labai svarbi. Aš esu dėkinga savo tėveliams, kad man davė didelę dovaną – lietuviškus draugus.

Lukas Remeika

„Ar lengva suprasti kitą žmogų?“
Suprasti kitą žmogą kartais yra lengva, o kartais – sunku. Kad suprastum kitą žmogų, reikia būti to žmogaus vietoje. Kai žmogus žiūri į kito žmogaus akis lengviau suprasti, ką tas žmogus jaučia. Jeigu nori geriau suprasti kitą žmogų, reikia ne tik padėti žodžiais, bet savo širdimi ir meile.

Vitalija Virbukienė – Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos (Los Angeles, CA) mokytoja

Miko J. Šileikio ir Teofilio Petraičio konkursas „Toli nuo tėvynės“

Konkursą rengia Čiurlionio galerija, Inc., Lemont, Lietuvos dailės muziejus, Lietuva ir Lietuvių dailės muziejus, PLC, Lemont. Jis vyks 2013 m. rugsėjo 29 d. Atidarymas 12:30 val. p. p.

Konkurse gali dalyvauti viso pasaulio išeivijos lietuviai dailininkai, ne mažiau kaip trejus metus gyvenantys ir kuriantys užsienyje. Konkurso dalyvis gali pateikti 2 kūrinius, sukurtus po 2007 metų. Kūrinius ir jų nuotraukas būsimam katalogui siųsti iki 2013 m. rugsėjo 22 d. adresu: Lietuvių dailės muziejus, PLC, 14911 127 th St., Lemont, IL 60439
Tel. pasiteirauti: 630-257-2034.

Miko J. Šileikio premijos už tapybos ar skulptūros darbus: I premija 500 dol.; II premija 300 dol.; III premija 200 dol.

Teofilio Petraičio premijos už akvareles ar grafikos darbus: I premija 500 dol.; II premija 300 dol.; III premija 200 dol.

Premijas skiria Čiurlionio galerija, Inc. pagal sudarytos komisijos įvertinimą ir siūlymus.

Čiurlionio galerijos, Inc. valdyba

LIETUVA IR PASAULIS

Vilniuje vyko akcija „Apginsime šeimą – išsaugosim Lietuvą!“

Pilietinė akcija Vilniuje, Katedros aikštėje. Dainiaus Labučio nuotr.

Vilnius (ELTA) – Vilniuje birželio 16 d. vyko telkiamoji pilietinė akcija-koncertas „Apginsime šeimą – išsaugosim Lietuvą!“. Renginio tikslas buvo sutelkti visuomenės dėmesį į esminės Valstybės ląstelės – šeimos – padėtį Lietuvoje. Tai visuomenės reakcija į LR Seimui teikiamus Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pataisų projektus, numatančius juvenalinės justicijos sistemos įvedimą Lietuvoje, svarstomą Europos Tarybos konvenciją „Dėl smurto prieš moteris ir smurto artimoje aplinkoje prevencijos bei kovos su juo“, kurioje įteisinama „socialinė lytis“, į slapta diegiamas genderizmo programas vaikų darželiuose ir planuojamas seksuali-

nio švietimo programas mokyklose. Renginį vedė aktorė Dalia Michelevičiūtė. Renginyje buvo svarstomi klausimai: Kas yra šeima? Kokiomis vertybėmis auklėjami vaikai? Kada ir kaip Valstybė gali kištis į vaikų auklėjimą šeimose? Organizatorių teigimu, valstybės pagrindas – šeima – kyla iš vyro ir moters, iš tėvystės ir motinystės, iš tėvų lyčių skirtingumo ir papildomumo. Prigimtiniai vyro ir moters skirtumai, nepriklausantys nuo kultūros ir auklėjimo, skirtingai, bet taip pat reikšmingai kuria šeimą, tautą, valstybę. Šeimos pareiga yra rūpintis ir auklėti vaikus pagal savo įsitikinimus, kad jie taptų dorais piliečiais.

Teismo pirmininkas atsisakė vykdyti VSD įpareigojimą ir apskundė jį teismui

Vilnius (BNS) – Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (LVAT) pirmininkas Ričardas Piličiauskas apskundė teismui Valstybės saugumo departamento patikrinimo išvadą, kuria buvo įpareigotas organizuoti leidimų dirbti su slapta informacija išdavimą teisėjams. LVAT pirmininkas laikosi nuomonės, jog Konstitucija už-

tikrina teisėjo teisę susipažinti su byloje esančia slapta informacija, ir tam nereikia atskiro leidimo. Teisėjas remiasi Konstitucinio Teismo sprendimu, kad negali būti tokios teisinės padėties, jog teismas, nagrinėdamas bylą, negalėtų susipažinti su byloje esančia valstybės paslaptį sudarančia informacija.

Žmogaus teisių padėtis Lietuvoje blogėja

Vilnius (ELTA) – Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą (ES), šalyje žmogaus teisių padėtis nuolat blogėja, – tvirtina Žmogaus teisių stebėjimo institutas (ŽTSI). Septintojoje periodinėje žmogaus teisių Lietuvoje apžvalgoje teigiama, jog Lietuva atsidūrė tarp valstybių, kurios nesugeba užtikrinti savo gyventojams pamatinių žmogaus teisių. Be anksčiau ne kartą minėtų teisės į teisingą teismą, susirinkimų laisvės, privataus gyvenimo

gerbimo ar nediskriminavimo principo pažeidimų, per 2011–2012 m. Lietuva neapsaugojo savo piliečių ir nuo nežmoniško bei žeminančio elgesio. Tai pripažino Europos Žmogaus Teisių Teismas (EŽTT) pirmojoje byloje dėl smurto šeimoje prieš Lietuvą. Ryškėja rinkimų tvarkos pažeidimai, varžoma saviraiškos, susirinkimų ir religijos laisvė, iškilo teisėsaugos politikis piktnaudžiauti suimant įtariamuosius.

Savo biografijos neatskleidžianti Prezidentė kviečia liudyti nepatogią istorinę tiesą

Vilnius (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė iškilminguose renginiuose masiniams trėmimams 1941 m. birželio 14 d. paminėti pabrėžė, kad tik tiesa ir atvirumas gali padėti išvengti klaidinimo istorija, atremti informacinio saugumo grėsmes, sustiprinti pasitikėjimą vieni kitais ir savo valstybe. Pati D. Grybauskaitė iki šiol nėra atskleidusi visų savo biografijos

detalių sovietinės okupacijos laikotarpiu, jos oficialioje nuolat keičiamoje biografijoje vis dar lieka neatsakytų klausimų, kodėl ji dirbo okupacinėje struktūroje Lietuvai paskelbus nepriklausomybę 1990 m., už ką tuo metu gavo paaukštinimą komunistų partijos aukštojoje partinėje mokykloje ir kada oficialiai pasitraukė iš Sovietų Sąjungos komunistų partijos.

Irano prezidentu tapo H. Rouhani

Teheranas (BNS) – Nuosaikių pažiūrų dvasininkas Hassan Rouhani išrinktas Irano prezidentu. Jis žada glaudesnius ryšius su pasaulio galiūnėmis, tikintis, kad bus sušvelnintos šalies ekonomiką žlugdančios sankcijos. H. Rouhani, kuris vadovavo savo šalies delegacijai derybose dėl Irano branduolinės programos šio amžiaus pradžioje, kai prezidento postas priklausė reformoms palankiam Mohammad Khatami, dažnai kritikuodavo kadenciją baigiantį šalies vadovą Mahmoud Ahmadinejad, kaltindamas jį be reikalo susipriešinus su tarptautine bendruomene. 64 metų H. Rouhani sakė, kad jo šalis nepasiduos Vakarų šalių reikalavimams derybose dėl prieštaringai vertinamos branduolinės programos, tačiau žadėjo laikytis konstruktyvaus požiūrio. H. Rouhani žadėjo atkurti diplomatinius ryšius su pagrindiniu Teherano priešininku Washington. Jie nutrūko 1979 m., kai islamistai studentai užgrobė JAV ambasadą. Jis taip pat žadėjo, kad jo administracija netoleruos moterų diskriminacijos. Vedęs ir ke-

Hassan Rouhani. ELTA nuotr.

turis vaikus turintis H. Rouhani turi teisės daktaro laipsnį, kurį įgijo apgynęs disertaciją Glazgo universitete Škotijoje.

Europos Sąjungos užsienio politikos vadovė Catherine Ashton sakė, kad yra įsipareigojusi dirbti su naujai išrinktu Irano prezidentu ieškant sprendimo prieštaringai vertinamai Teherano branduolinei programai.

Popiežius priėmė anglikonų Bažnyčios vadovą

Vatikanas (Bernardinai.lt) – Birželio 14 d. popiežius Pranciškus priėmė Kenterberio arkivyskupą Justin Welby, anglikonų Bažnyčios Anglijoje vadovą ir visos pasaulinės anglikonų Komunijos dvasinį primą. „Noriu jus pasveikinti tais pačiais žodžiais, – kalbėjo Popiežius Pranciškus, – kuriais mano pirmtakas, garbingasis Dievo tarnas Paulius VI kreipėsi į arkivyskupą Michael Ramsey per jo istorinį vizitą 1966-aisiais metais: „Jūs įžengėte ne į svetimus namus. Esame laimingi galėdami atverti savo duris, o su durimis ir širdis. Esame pagerbti galėdami jus priimti ne kaip

svečią ar svetimą, bet kaip šventųjų ir Dievo šeimos bendrapilietį“. Popiežius Pranciškus sakė, jog Anglijos Bažnyčia ir Romos Bažnyčia savo santykių istorijoje patyrė skausmingų akimirkų, tačiau pastaraisiais dešimtmeciais buvo broliškai suartėta ir už tai reikia dėkoti Dievui. Suartėjimas vyko įvairiais lygiais – per bendros teologinės komisijos darbus, per įvairaus lygio santykius ir kasdienes ryšius, nuoširdų bendradarbiavimą, apie ką liudija ir tai, kad Kenterberio arkivyskupą lydi Londono katalikų arkivyskupas Vincent Nichols.

Rusijos patriarchas pagerbė sovietų aukas

Talinas (BNS) – Rusijos stačiatikių bažnyčios patriarchas Kirilas birželio 14 d. pagerbė Estijos žmones, Sovietų Sąjungos laikais ištremtus į Rusijos Tolimuosius Rytus, akivaizdžiai parodydamas pastangas susitaikyti dėl šio vis dar opaus klausimo. Ultra-konservatyvių pažiūrų dvasininkas Kirilas, kuris yra artimas Rusijos Prezidento Vladimiro Putino sąjungininkas, padėjo gėlių Taline prie Gedulo memorialo (Lindos paminklo) dešimtims tūkstančių estų, pradėtų tremti į Sibirą 1941 m. birželio 14-ąją, atminti. Tai buvo pirmasis masinis sovietų vykdytas estų trėmimas į Rusijos Tolimuosius Rytus ir jau seniai yra sunkus dvišalių santykių klausimas.

Tarp daugiau kaip 10,000 be teismo į Sibirą ištremtų žmonių buvo maždaug ir 3,000 rusakalbių. Į Sibirą buvo išvežti iš esmės visi baltagvardiečiai, monarchistų jaunimo, studentų, švietimo organizacijų nariai, taip pat praktiškai visi žinomi Estijos verslininkai ir fabrikantai rusai su šeimomis. Dauguma jų vėliau buvo sušaudyti ar mirė nuo bado, ligų, nežmoniškų gyvenimo sąlygų. Estijai 1991 m. atsiskyrus nuo Sovietų Sąjungos, birželio 14-oji buvo paskelbta oficialia gedulo diena. Patriarchas Kirilas per ceremoniją pareiškė, kad tokios kančios „niekada neturėtų pasikartoti“.

Vokietijos vidaus reikalų ministras siūlo griežčiau tikrinti keliautojus

Berlynas (ELTA) – Vokietijos vidaus reikalų ministras Hans-Peter Friedrich siūlo įvesti imigracijos sistemą, panašią į JAV, kai prieš įleidžiant į šalį iš kai kurių šalių keliautojų reikalaujama įvesti savo asmeninius duomenis internetu. Pranešama, kad vidaus reikalų ministras modeliu pasirinko JAV imigracijos sistemą. Jei šiam pasiūlymui bus pritarta, iš asmenų, neturinčių Europos Sąjun-

gos šalių pilietybės, bus reikalaujama užsiregistruoti internetu ir sumokėti apie 10 eurų (35 litų) mokestį. Įvedus duomenis Vokietijos saugumo pareigūnai galėtų patikrinti, ar asmeniui neišduotas paieškos orderis, ar keliautojas nėra įtrauktas į nusikaltėlių sąrašą. H. P. Frydricho teigimu, įgyvendinus šią sistemą pagerėtų saugumas ir būtų užkirstas kelias terorizmui.

ŠVENTADIENIS

Pietūs fariziejaus namuose

Vienas fariziejus užsiprašė Jėzų pietų. Atėjęs į fariziejaus namus, jis sėdo prie stalo. Ir štai moteris, kuri buvo žinoma mieste nusidėjėlė, patyrusi, kad jis fariziejaus namuose, atsinešė alebastrinį indą kvapaus tepalo ir; verkdama priėjusi iš užpakalio prie jo kojų, ėmė laistyti jas ašaromis, šluostyti savo galvos plaukais, bučiavo jo kojas ir tepė jas tepalu. Tai matydamas fariziejus, kuris buvo Jėzų pasikvietęs, samprotavo pats vienas: „Jeigu šitas būtų pranašas, jis žinotų, kas tokia ši moteris, kuri jį paliečia, – kad ji nusidėjėlė!“ O Jėzus prabilo: „Simonai, turiu tau ką pasakyti.“ Tas atsiliepė: „Sakyk, Mokytojaui!“

„Skolintojas turėjo du skolininkus. Vienas buvo skolingas penkis šimtus denarų, o kitas – penkiasdešimt. Jiems neturint iš ko atiduoti, jis dovanojo abiem. Katras labiau jį mylės?“ Simonas atsakė: „Manau, jog tasai, kuriam daugiau dovanoja.“ Jėzus tarė: „Teisingai nusprendei.“

Ir, atsikusęs į moterį, jis tarė Simonui: „Matai šitą moterį? Aš atėjau į tavo namus, tu nedavei man vandens kojoms nusimazgoti, o ji suvilgė jas ašaromis ir nušluostė savo plaukais. Tu manęs nepabučiavai, o ji, vos man atėjus, nesiliauja bučiavusi man kojų. Tu aliejumi man galvos nepatepei, o ji tepalu patepė man kojas. Todėl aš tau sakau: jai atleidžiama daugybė jos nuodėmių, nes ji labai pamilo. Kam mažai atleista, tas menkai myli.“

O jai tarė: „Atleidžiamos tau nuodėmės.“ Sėdintieji kartu už stalo pradėjo svarstyti: „Kas gi jis toks, kad net ir nuodėmes atleidžia?“ O jis dar tarė moteriai: „Tavo tikėjimas išgelbėjo tave. Eik rami!“ (Lk 7, 36–50)

Evangelijos tekstas prasideda nebyliai, be tiesioginės kalbos, vien tik tylūs gestai: įeina moteris nešina alebastriniu indu kvapaus tepalo, pasilenkia prie Jėzaus kojų, jas laisto ašaromis, šluosto savo galvos plaukais bei bučiuodama tepa tepalu.

Tuo metu fariziejus Simonas, įtardamas Jėzų esant pranašą, buvo pasikvietęs jį į savo namus prie stalo. Pagal paprotį vaišių namas buvo atviras praeiviams pasižiūrėti. Bet kad mieste žinoma nusidėjėlė ateitų į namus, tai nebuvo kasdieniškas įvykis.

Nusidėjėle, matyt, ji buvo laikoma todėl, kad vertėsi prostitucija arba gyveno susidėjusi su pagoniu ar muitininku. Ši moteris nėra Marija Magdaliėtė, kaip kartais būdavo manoma Bažnyčios tradicijoje (Lk 8, 2; Jn 20, 1–2. 11–18).

Pagal tuometinius Palestinos papročius puotaudavo svečiai pusiau gulomis, pasirėmę kairiąja ranka, o dešine imdami valgius, todėl ir atgailaujanti nusidėjėlė galėjo prieiti prie Jėzaus kojų. Galvos patepimas kvapiu tepalu buvo įprastas svečio pagerbimas Artimuosiuose Rytuose (Ps 23, 5).

Tradicionis rytietiškas vaišingumas taip pat reikalavo paduoti svečiui dubenį vandens nusiplauti per kelionę negrįstais vieškeliais apdulkėjusias kojas, apautas tik atvirais sandalais. Tačiau kojų patepimas aliejumi buvo retas dalykas ir rodė, kad pagerbiamas asmuo yra toks kilnus ir šventas, jog tediirstama jam tik kojas patepti.

Kojų pabučiavimai taip pat liudijo didelės pagarbos ir nusižeminusio dėkingumo ženklą (Lk 17, 16). Moteris buvo susigraudinusi jau ateidama, tad ašaros nukrito ant Jėzaus kojų. Kad ištaisytų šį akibrokštą, ji šluostė jas neapdairiai savo palaidais plaukais. Palaidi plaukai vyrų akivaizdoje anuomet reiškė begėdiškumą ir net galėjo tapti skrybų priežastimi.

Pasakojimas nukrypsta į fariziejų Simoną. Veiksmas ir toliau išlieka nebylus. Tačiau tik išoriškai, mat Simonas kalba pats su savim: „Jeigu šitas būtų pranašas, jis žinotų, kas tokia ši moteris, kuri jį paliečia, – kad ji nusidėjėlė!“ (Lk 7, 39).

Tada žodį taria Jėzus. Jis įvertina moters veiksmą ir fariziejaus mintis, pasitelkdamas palyginimą apie skolintoją ir du skolininkus: vienas jam buvo skolingas šimtą denarų, o kitas – penkiasdešimt. Denaras tuo metu buvo įprastas samdyto darbininko dienos užmokestis.

Kurio situacija yra geresnė? Be abejo, to, kuris yra skolingas mažiau. Ir vis dėlto pasakojimo pabaigoje situacija pasikeitė: laimingesnis yra didesnės sumos skolininkas. „Jiems neturint iš ko atiduoti, jis dovanojo abiem. Katras labiau jį mylės?“ (Lk 7, 42).

Kadangi kalbama apie išganyką, atleidimą, susitaikinimą ir Dievo malonę, vadinasi, nuodėmė, kuri yra mūsų patirties ataskaitos taškas, gali paradoksaliai tapti didesnės meilės priežastimi. „Meilė uždengia nuodėmių gausybę“ (1 Pt 4, 8), „nes meilė yra iš Dievo“ (1 Jn 4, 7).

Dievo atleidimą atpažįstame tiek, kiek suvokiame savo nuodėmę. Žinoma, mūsų nuodėmės suvokimas turėtų atnešti ne nevilgtį, bet greičiau viltį, kuri mus pastūmėtų imtis ieškoti saugumo ne savyje, savo darbuose ar teisme, bet Viešpatyje.

Simonas, kuris laikė save teisiu fariziejumi, nejautė meilės ar gailestingumo poreikio; savęs pakankumas tolino Simoną nuo suvokimo, kad jam reikia Dievo malonės, kuri keistų jo širdį ir padarytų išties jį teisų.

Visais laikais ir visose religijose, kai kalbama apie atsivertimą, dažniausiai mąstoma apie tai, ko atsisakoma: nuodėmės, netvarkingo gyvenimo, netikėjimo. Tačiau krikščionybėje visa tai yra tik pasekmė, bet ne atsivertimo priežastis.

Kaip įvyksta atsivertimas, gana aiškiai aprašyta Jėzaus pateiktame palyginime apie paslėptą lobį: „Su Dangaus Karalyste yra kaip su dirvoje paslėptu lobiu. Atradęs jį, žmogus niekam nesako; iš to džiaugsmo eina, parduoda visa, ką turi, ir perkasi tą dirvą“ (Mt 13, 44).

Iš tiesų čia juk nesakoma, kad žmogus parduoda visa, ką turi, ir tik tada

Nukelta į 11 psl.

DATOS ir SUKAKTYS

Trečioji birželio savaitė

Birželio 17 d.

– 1880 m. Kretingoje gimė **Vladas Nagevičius** – Lietuvos gydytojas, archeologas, Vytauto Didžiojo karo muziejaus įkūrėjas, generolas, politinis ir visuomenės veikėjas. Mokėsi Sankt Peterburge: baigė Archeologijos institutą ir Karo medicinos akademiją. Nuo 1910 m. tarnavo Rusijos jūrų karo laivyne. 1918 m. grįžo į gimtinę, aktyviai dalyvavo kuriant Lietuvos kariuomenę, steigė visuomenines organizacijas, puoselėjo gamtos ir kultūros paveldą, vykdė mokslinius Lietuvos priešistorės tyrimus. Buvo pirmasis Lietuvos kariuomenės karo gydytojas. Vienas pirmųjų profesionalių Lietuvos archeologų: reikšmingiausius archeologijos tyrinėjimus atliko Apuolės (1931–1932 m.) ir Senosios Iplities (1933–1934 m.) piliakalniuose. Dalyvavo 1941 m. birželio sukilime, pasisakė prieš SS legiono formavimą Lietuvoje, buvo persekiojamas Gestapo. (Mirė 1954 m. Cleveland).

Birželio 18 d.

– 1864 m. gimė **Jonas Kriaučiūnas** – lietuvių spaudos darbuotojas, visuomenės veikėjas (mirė 1941 m.).
– 1942 m. gimė **James Paul McCartney** – vienas iš britų muzikos grupės *The Beatles* narių, šiuo metu dainuoja, groja ir rašo dainas kaip atskiras atlikėjas.

Birželio 19 d.

Blaise Pascal.

– 1623 m. gimė **Blaise Pascal** – prancūzų filosofas, matematikas, fizikas. Dar vaikystėje jis laikytas matematikos genijumi; būdamas 16 metų, sukūrė kūgio pjūvio teoriją, po trejų metų sukonstravo skaičiavimo mašiną, atrado hidraulinio preso veikimo principą, taip pat galimybę barometru matuoti oro slėgį; sukūrė pirmąją skaičiavimo mašiną – Paskalina (kompiuterio prototipą). Vėliau užsiėmė religijos filosofija. Pagrindinis veikalas „Mintys“. Jo religijos filosofija kai kuriais atžvilgiais yra XX a. egzistencializmo filosofijos pirmtakė. Protui jis priešina ne jausmus, bet „širdį“ – ypatingą gebėjimą pažinti antgamtinis dalykus: „Širdis turi savo paskatų, kurių nežino protas“. (Mirė 1662 m.).
– 1862 m. JAV uždrausta vergvaldystė.
– 1867 m. gimė **Česlovas Sasnauskas** – kompozitorius, vargonininkas, choro dirigentas, dainininkas (mirė 1916 m.).

Birželio 20 d.

– 1907 m. Čikagoje gimė **Feliksas Vaitkus** – lietuvių kilmės JAV lakūnas. 1935 m. rugsėjo 21–22 d. lėktuvu „Lituanica II“ (Lockheed L-5B Vega) jis perskrido Atlanto vandenyną. Mokėsi Čikagos universitete, California aviacijos mokykloje. Tarnavo JAV karišėse oro pajėgose. 1931 m. išleistas į atsargą. Tais pačiais metais įsteigė aviacijos mokyklą Wisconsin valstijoje. Pakartojo Dariaus ir Girėno skrydį per Atlanto vandenyną. Pakilo iš New York (Floyd Bennet Field aerodromas),

nutūpė Ballinrob rajone (Airija), nors buvo numatyta nusileisti Kaune. Skrydžio trukmė apie 21 val. 30 min., nuskrido apie 5100 kilometrų. 1940 m. paskirtas Seattle mieste gaminamų karinių serijinių lėktuvų Boeing B-17 Flying Fortress ir Boeing B-29 Superfortress vyriausiuoju pilotu-bandytoju. (Mirė Vysbadene, Vokietijoje, 1956 m.).

Feliksas Vaitkus.

– 1967 m. gimė **Nikole Kidman** – viena garsiausių amerikiečių ir australų kino aktorių, filmų prodiuserė.

Birželio 21 d.

– 1527 m. mirė **Niccolò Machiavelli** – Italijos politinis veikėjas, istorikas, filosofas ir rašytojas (gimė 1469 m.).
– 1905 m. gimė **Jean-Paul Sartre** – prancūzų rašytojas, publicistas, dramaturgas. Vienas iš žymiausių XX a. egzistencialistų. 1964 m. Sartre atsisakė jam skirtos Nobelio literatūrinės premijos (mirė 1980 m.).
– 1941 m. mirė **Jonas Totoraitis** – kunigas, istorikas, visuomenės veikėjas (gimė 1872 m.).

Birželio 22 d.

– 1880 m. gimė **Vladas Mironas** – kunigas, Lietuvos nepriklausomybės akto signataras, ministras pirmininkas (1938–1939 m.), Lietuvos kariuomenės kapelionas, politinis kalinys (mirė 1953 m.).
– 1915 m. mirė **Ramūnas (Romanas) Bytautas** – lietuvių filosofas, psichologas ir publicistas (gimė 1886 m.).

– 1922 m. Kaune vietoj aukštųjų piešimo kursų įsteigta Kauno meno mokykla.
– 1941 m. Kaune LAF ir kitų patriotinių organizacijų pastangomis prasidėjo sukilimas prieš sovietų valdžią.

Birželio 23 d.

– 1906 m. gimė **Antanas Vaičiulaitis** – diplomatas, rašytojas, vertėjas (mirė 1992 m.).

Antanas Vaičiulaitis.

– 1924 m. gimė **Algirdas Landsbergis** – dramaturgas, prozininkas, žurnalistas (mirė 2004 m.).

Prieš koncertą spėjome išsimaudyti atvirame viešbučio baseine ir atsigavinti kokteiliais. Nuo viešbučio iki *Hollywood Bowl* eiti vos 10 minučių ir mes ramiu žingsneliu nukeliavome užimti savo vietų. *Hollywood Bowl* – tai lyg milžiniškas Vilniaus kalnų parkas, tik daug kartų didesnis ir be galo gražus bei tvarkingas. Įsigijome butelį šalto kalifornietiško vyno ir patogiai įsitaisėme stebėti reginio kartu su kitais keliolika tūkstančių žiūrovų. Buvo šiltas ramus vakaras, už Holivudo kalvų leidosi saulė ir horizonte matėsi aukštai kalvoje iškeltas žymusis užrašas HOLLYWOOD.

Koncertas prasidėjo saulei nusi-leidus – visi vieningai sutarėme, kad tai buvo įspūdingas ir neužmirštas vakaras. Los Andželo filharmonijos orkestras, diriguojamas paties autoriaus Džono Viljamso, atliko muzikos kūrinius iš „Žvaigždžių karų“, „Star Treko“, „Daktaro Živago“ ir kitų žinomų kino filmų. Niekada iki šiol neatkreipiau dėmesio į filmų garso takelių meninę vertę. Nuo šiol Džono Viljamso vardo ieškosime kiekvieno Holivudo filmo titruose.

SUGRĮŽIMAS
PAS „KELIŲ MOTINĄ“

Susikrovėme daiktus, krepšius vėl pritvirtinome prie motociklų ir visi pasukome į vietinę degalinę įsipilti benzino ir atsisveikinti su Arūnu, su kuriuo labai šauniai praleidome laiką Vakarų pakrantėje. Sutarėme, kad keliaudami atgal užsuksime pas Arūną į Hiustoną ir jis mums surengs analogų neturintį laisvalaikį ir kultūrinę programą.

Mintyse atsisveikinome su Angelų miestu ir visu greičiu išskubėjome į Rytus. Prireikė įveikti apie 200 kilometrų, kad pasibaigtų Vakarų pakrantės megapolio transporto spūstys ir mes sėkmingai įveiktume šio stebuklingo miesto gravitacijos jėgą. Mėgindamas palikti tokį miestą kaip Los Andželas, iš tikrųjų jautiesi taip, lyg nematoma jėga tave siurbtų atgal. Tai lyg verpetas sraunioje upėje, kuris įtraukia viską, kas pakliūva į jo įtakos lauką. Mūsų atveju tai buvo sveiku protu nesuvokiamos transporto spūstys. Vietiniai kalba, kad Los Andžele jau seniai neliko piko valandų – čia pikas beveik visą parą. Toliau lėkėme nesidairydami į šalis, kadangi iki mūsų skrydžio iš Atlantos liko dešimt dienų, o mums prieš akis beveik 5000 kilometrų.

Nuvažiuoti 500 kilometrų per dieną Amerikos greitkeliais būtų vieni juokai, tačiau pakeliui mes dar turime planų: skirti bent gerą pusdienį Didžiojo kanjono pietinės dalies apžiūrai (važiuodami į priekį, bu-

Svajonės link
vienos įkvepiančios kelionės istorija
DARIUS ČIBONIS
20

vome šiaurinėje dalyje), aplankyti porą indėnų rezervacijų Naujosios Meksikos valstijoje, įgyvendinti Silveriaus svajonę ir aplankyti „ateivių muziejų“ Rozvele, Naujojoje Meksikoje, skirti porą dienų pažinti su Hiustonu ir aplankyti Silveriaus draugus baikerius Baton Ružo miestelyje Luizianoje. Taigi matematiniais apskaičiavimais, pasiekti Atlantos miestą turime ne per 10 dienų, o viso labo per 6–7. Vadinasi, tomis dienomis, kai važiuojame, turime įveikti po 500 mylių (800 km).

Su tokiomis mintimis apsistojome nakvynei, įveikę 600 kilometrų, netoliese Didžiojo kanjono pietinės dalies – geras rezultatas atsižvelgiant į tai, kad iš Los Andželo startavome apie 14 valandą.

Ši nakvynė tapo dar vienos mūsų svajonės išsipildymu, kadangi apsinakvojome 40 metų senumo mažyčiame motelyje, kuris pastatytas tiesiog ant senojo *Route 66*. Motelio administratorė – miela močiutė, maloniai mus priėmė, nustebino rekordškai žema nakvynės kaina (85 Lt trims) ir dar parodė subtilų humoro jausmą, pasiūliusi įvaryti motocik-

lus į motelio vestibulį, nes kai mes užmigsim, ji norėsianti pasivažinėti. Mums pasisekė – turbūt čia ne šiaip močiutė, o pati senosios „Kelių motinos“ dvasia, šitaip trokštanti mums atsidėkoti už sugrįžimą.

Mums rytą tvirtinant daiktus ant motociklų, priėjo vyriškis, kuris rūpinasi motelio kambarių tvarkymu. Paklausinėjęs apie mūsų kelionę pri-

sipažino, kad pats irgi jau seniai turi *Harlėjų*, bet iki šiol nesugeba susiruošti ilgesnei kelionei net savo miestelio apylinkėse. Jis pripažino, kad mūsų istorija jį įkvėpė dar šios dienos vakare kartu su žmona suplanuoti savo svajonių kelionę, ir mes nuoširdžiai palinkėjome jam tai padaryti.

PADANGIŲ Miesto
AUKŠTYBĖSE

Gerą pusdienį savo krūtinėmis skrodėmė Naujosios Meksikos saulės įkaitintą orą ir grožėjomės laukinių Vakarų prerijose išlikusiomis *Route 66* atkarpomis. Mūsų tikslas – aplankyti pačiame prerijų viduryje įsikūrusį senovinį indėnų miestą Akomą, dar vadinamą Padangių miestu (*Sky City*).

Aplankyti Akomą mums rekomendavo pakeliui į vakarus sutiktas Albuquerkės miestelio motelio savininkas. Tąkart mes pasirinkome kitą maršrutą, tačiau antrą kartą nusprendėme progos nebepraleisti. Tai seniausias istorijoje nuolat gyvenamas zuni genties indėnų miestas. Jis pelnytai vadinamas Padangių miestu, nes yra įkurtas aukščiausios uolos viršūnėje.

Padangių miestas – vienas iš tų indėnų kultūros šedevrų, į kurią be vietinio gido leidžiama patekti tik vietinės genties atstovams. Filmuoti griežtai draudžiama, bet už tam tikrą mokestį galima įsigyti leidimą fotografuoti. Tačiau net su leidimu nevalia fotografuoti bažnyčios kiemo ir vidaus bei kieme esančių kapinių. Vietinius gyventojus galima fotografuoti tik jų prieš tai atsiklausus.

Nusprendėme būtinai apžiūrėti šį Padangių miestą. Uolos apačioje įkurtas šiuolaikiškas lankytojų centras, iš kurio maždaug kas valandą išvyksta mikroautobusiukai į uolos viršūnėje nusidriekusį miestą.

Bus daugiau

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Apsilankykite
„Draugo“
internetinėje
svetainėje

www.draugas.org

DIDYSIS POKALBIS

„Reikia su tuo susitaikyti ir toleruoti vieniems kitus“

Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko pavaduotoją Jūratę Palionytę kalbina žurnalistas Vitalius Zaikauskas

– Kodėl lietuvių kalba Lietuvoje skiriasi nuo išeivijos lietuvių kalbos?

– Bet kuri pasaulio kalba nuolat kinta – kinta ir lietuvių kalba. Ji nekistų, jeigu mes gyventume miško tankmėje be kalbinio ryšio su pasauliu. Išvykusieji karo metais ar po karo – išsivežė ir to meto kalbą. Prisimin-kime, kad tuo metu visiškai susiformavusios bendrinės kalbos dar nebuvo. To meto kalbininkai labai įnirtingai dirbo, tačiau lietuvių kalbos mokslas dar tik vystėsi ir visuotinė norminė kalba atsirado vėliau.

Kad išeivija išsivežė to meto savo kaimo ar miesto kalbą nėra nei gerai, nei blogai – tiesiog taip yra. Kalbos lygis tuomet ir dabar – gana skirtingi. Mes atsiskyrėme dar labiau, nes Lietuvoje buvome už „geležinės uždangos“, ir nei jie su mumis, nei mes su išeivija ryšių beveik neturėjome. Mūsų kalbą veikė ne tik natūrali kalbos raida, tačiau ir skirtingos kaimyninės įtakos: juos veikė anglų kalba, mus – slavų kalbos. Tai gal dėlto kartais ir nebesusišnekame tarpusavyje. Išeivija turi pripažinti, kad jų kalba kito taip pat. Mūsų – vienaip, jų – kitaip. Nėra čia ko stebėtis ir nėra ko čia pikintis – tik tai konstatuoti.

Tačiau reikia pripažinti, kad tolesnis lietuvių kalbos vystymas ir tobulinimas vyksta Lietuvoje. Čia – ir mokslų institutai, ir bendrinė lietuvių kalba. Čia ji kuriama.

– Ar jūsų, valstybinės lietuvių kalbos komisijos, sprendimų, nutarimų vykdymas yra privalomas redakcijoms?

– Mūsų nutarimai yra teisės aktai ir jie privalomi visiems: redakcijoms ir ne tik. Visai viešai kalbai. Tačiau jie galioja tik Lietuvos Respublikos teritorijoje. Mes negalime nurodinėti kitose teritorijoje esančioms redakcijoms – tai yra jų pasirinkimas. Žinoma, pas mus yra valstybinė lietuvių kalbos kontrolės sistema – valstybinė lietuvių kalbos inspekcija, kuri kontroliuoja kalbos vartoseną, išpėja, patarinėja ir nurodo klaidas. Tačiau, be jokios abejonės, ji nekontroliuoja žiniasklaidos esančios ne Lietuvoje. Tačiau su šia inspekcija kalbos klausimais kiekvienas gali pasikonsultuoti.

– O kaip veikia ši kontrolės sistema?

– Ji stebi visą žiniasklaidą, televizijos ir radijo laidas, spaudą, internetines svetaines ir nurodo pastebėtas klaidas. Tai atliekama atsitiktine tvarka, niekas iš anksto neperspėja-mas, jog bus stebimas.

– Na, ir gaunu aš pranešimą apie padarytas klaidas. Nekreipiu dėmesio į pirmąjį pranešimą, antrąjį...

– Laukite baudos. Pirmą kartą ji mažesnė, antrąkart jau didesnė. O baudų dydžius galite surasti valstybinės lietuvių kalbos inspekcijos svetainėje. Tačiau nesu girdėjusi, kad už tai ką į kalėjimą būtų pasodinę... (Šyp-

sosi.) Bet jų nuostata yra nukreipta ne tiek į bausmes, kiek į klaidų išvengimą. Manome, kad daug daugiau pasieksime patarimais ir geranorišku-mu. Kalbininkas su vėzdu nėra patrauklus.

– Gal galėtumėte paaiškinti, kaip rašyti vietovardžius ir asmenvardžius – palikti originalo kalba ar transkribuoti?

– Valstybinė lietuvių kalbos komisija yra priėmusi nutarimą – daugelis net žino atmintinai jo numerį – 60-sis nutarimas „Dėl lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos“, ir čia yra keli punktai, reglamentuojantys kitų kalbų asmenvardžių ir vietovardžių rašybą. <http://tartic.lt/Default.aspx?id=2&item=results&aktoid=71402D17-57C9-49EF-B287-0296880FD8D8>.

Šiame nutarime yra remiamasi ir tarpukario tradicija. Moksliniuose leidiniuose, ten kur būtinas tikslumas, pateikiama autentiška pavardžių ir vietovių rašybą. Tačiau Lietuvoje jau yra nusistovėję, kad labiau paplitę vietovardžiai rašomi tradiciškai (Paryžius, Viena, Mantuja, Švedija, Niujorkas ir pan.), t. y. sulietuvinami. Tokią tradicinį vietovardžių sluoksnį turi bet kuri kalba – nesame vieninteliai pasaulyje. Susiklostė tradicija, sakyčiau, gal net be kalbininkų pagalbos, kad Lietuvoje kalbant apie vietovardžius, jie dažniau vartojami sulietu-vinti – matyt taip patogiau kalbėtojui ar rašančiajam. Netgi tie leidiniai, kurie (tarkime, „Lietuvos rytas“), pavardes dažniausiai rašo originalo kalba, vietovardžius jie dažniausiai sulietuviną. Visada skliaustuose galima parašyti originalią rašybą. O kurį kelią pasirinkti sprendžia pati redakcija.

– O asmenvardžiai?

– Asmenvardžių vartoseną lig šiol nėra galutinai nusistovėjusi. Vieni leidiniai juos adaptuoja, kiti renkasi rašybą originalo kalba. Kiek iš mūsų stebėjimų galima spręsti, labiau linkstama prie originalo formos. Nes šiuolaikiniame pasaulyje, kai visas šitaip susimaišę, kai šitiek keliaujama, gyvenama kitose šalyse, tas asmenvardžių perrašinėjimas kelia labai daug problemų. Pagalvokite, jeigu žmogus gyvena ne vienoje, bet keliose valstybėse – ar jis kaskart turėtų persirašyti savo pavardę ar vardą? Iš kaimyninių šalių vien tik latviai griežtai persirašinėja svetimų kalbų asmenvardžius. Mes – pusiau: kai kurias perrašome, kai kurias ne. Mūsų žiniasklaidoje visgi dažniau vartojama originali asmenvardžių rašybą. Tačiau, kaip žinote, Lietuvos Respublikos piliečio pase rašomos vien tik transkribuotos pavardės. Tai lig šiol yra diskusijų objektas. Bet iš kitos pusės – vardai ir pavardės nėra šiaip jau tos kalbos žodžiai – jie neturi reikšmės. Na, suprantama, jeigu mes žinome, ką reiškia *brown*, atitinkamai priimame pavardę Brown, bet mes negalime mokėti visų pasaulio kalbų.

Juo labiau, kad kai kurių kalbų vardai yra taip nutolę nuo savo etimologinės prasmės, kad beveik neįmanoma atsekti pirminę vardo prasmę. Pavardė gali būti tik tam tikras ženklas – tai nėra tikrieji kalbos dalykai, todėl originali pavardžių rašybą ne-sugriaus kalbos, nepadarys jai žalos.

O grįžtant prie vietovardžių – nutarime nėra išsakyta kategoriška nuomonė, jog reikia rašyti lietuviška rašybą, o ne originalo kalba. Nutarimas siūlo gana paslankią nuostatą:

5.1. Lotyniško pagrindo alfabetus vartojančių kalbų asmenvardžiai bei vietovardžiai grožiniuose kūriniuose, populiariuose ir vaikams bei jaunimui skirtuose leidiniuose, atsižvelgiant į skaitytojų amžių ir išsilavinimą, adaptuojami, t. y. pateikiami pagal tarimą.

5.2. Mokslinėje literatūroje, reklaminiuose, informaciniuose leidiniuose bei specialiuose tekstuose kitų kalbų asmenvardžių pateikiamos autentiškos formos, o labiau paplitę vietovardžiai **dažniausiai sulietuvinami**.

Niekas nėra priėmęs griežtų nuostatų dėl vietovardžių vartojimo. Kaip sakiau, savaime taip susiklostė. Kas kita asmenvardis – tai yra jo ženklas, jo „nuosavybė“, jo šeimos žymuo. Gal mes ne visuomet norėtume, kad mūsų pavardę perrašinėtų į kitas kalbas, ypač tais atvejais, kai jose atspindi šimtametės lingvistinės tradicijos, rodančios mūsų kilmę, mūsų lingvistinius, bebaigiančius išnykti, relik-tus. Tai yra vertybė. O vietovardis – kaip mums patogų, taip mes jį ir varto-jame.

– O jeigu matome pavardę, parašytą taip, kad net nenujauname kaip ją ištarti?

– Žiūrint kokioje knygoje jūs matote tą pavardę ar vietovardį. Grožinėje literatūroje laikomasi nuostatos ją adaptuoti, taip pat vaikams ir jaunimui skirtoje literatūroje, bet mokslinėje, dokumentinėje – palikti originalią rašybą. Juo labiau, kad grožinėje literatūroje yra išgalvoti personažai su išgalvotomis pavardėmis bei vardais – nėra prasmės rašyti ją angliškai ar prancūziškai. Ir skaitytojui patogiau. O dėl perskaitymo – amžinas klausimas. O kaip mūsų pavardes skaito italai ar prancūzai? Aš visuomet savęs klausiu – negi lietuviai yra kvailiesni už kokius ispanus ar turkus, kurie dėl to nekvaršina sau galvos? Na, jeigu jūsų pavardės neištars teisingai – jūs labai paprastai išspręsite problemą pataisydamas... Reikia žinoti vos kelias taisykles ir daugumą pavardžių be vargo perskaitysite. Joks anglas ar italas neperskaitys gerai Še-meškevičiaus pavardės – jums vis vien teks pataisyti jo tarseną. Tai yra toks elementariausias mandagumas. Kad ir Claudia Schiffer – jos vardą vienaip taria vokiečiai, kitaip – prancūzai, dar kitaip – anglai. Na ir ką? Labai baisu? Ji iki šiol sveika ir graži – visi žino apie ką kalbam. O ar Laiza Min-nelli, ar Liza Mineli? Ji net pati tokią dainą dainavo. Taigi, mano atsakymas būtų, kad nereikia dramatizuoti to, ko nėra dėl ko dramatizuoti. Ir nėra kuo didžiulotis, pareiškiant, jog „o aš negaliu perskaityti šitos pavardės“. Negi mums taip malonu rodyti savo neišprusimą, savo provincialumą?

– O kaip turėtume tokius „gudrius“ vietovardžius ir asmenvardžius linksniuoti? Pvz., *Detroitas, Detroitui, Detroitu...*?

– Man sunku pasakyti, ką turėtų daryti išeivijoje. Pagal bendrinės lietuvių kalbos tradicijas, o ir reikalavi-mus, žodžių santykiai sakinyje pa-prastai reiškiami linksniuojant, t. y. galūnėmis. Kitose kalbose tam naudojami artikeliai, prielinksniai ir t. t. Ir taip elgiasi visos kalbos, turinčios linksnių sistemas – santykius reiškia galūnėmis. Tiesa, lenkai, čekai, var-dininke neturi galūnės – tai skiria mus nuo jų. Gal išeivijoje yra susi-klosčiusios kitokios tradicijos? Aš nežinau ar tai blogai. Tačiau lietuvių kalbos sistemos požiūriu reikėtų linksniuoti, tai yra kaityti galūnėmis.

Nutarimai sako:

8.2. Lietuviškos galūnės dedamos prie tų autentiškų vyriškosios giminės asmenvardžių formų, kurios baigiasi priebalsiu: *Brugmannas, Andrewsas, Morrisas; Roiselis, Dougla-sas, Jamesas; Feederis, Claudelis; Kar-lowiczius, Rajkovicius*.

8.3. Kai nelietuviškas asmenvardis **baigiasi netariama balse e arba netariama priebalse, prieš pride-damas galūnes rašytinas apostrofas**: *Larousse’as (sk. Larusas), Larousse’o; Verlaine’as (sk. Verlenas), Burke’as (sk. Berkas); Bainville’is (sk. Benvilis), Cahors’as (sk. Kahoras), Chateaubriand’as (sk. Šatobrijanas), Beaufort’as (sk. Boforas), Destouche’as (sk. Detušas), de Gaulle’is*.

8.4. Asmenvardžiams, kurie ori-ginalo kalboje baigiasi kamieno bal-siu (išskyrus *a*) ar dvibalsiu, lietuviškos galūnės paprastai nededamos ir jie nelinksniuojami, pvz.: *Toome, Goethe, Crespo, Enrico, Antonescu, Koposu, Craxi, Leslie, Willy, Caravaggio, Manzoni, Verdi, Fanny, Silviu, Hemingway, Gow, Rau (bet Cossiga – Cossigos, Zappa – Zappos)*. Tačiau prireikus kai kurioms pavardėms galūnės gali būti pridedamos po apostrofo, pvz.: vns. kilm. *Goethe’s, Craxi’o, Hemingway’aus; naud. Goethe’ei, Craxi’ui, Hemingway’ui; įn. Craxi’u, Hemingway’umi* (bet vns. gal. *Goethe*).

Tos taisyklės nėra visai papras-tos, nes jos priklauso nuo kitų kalbų tradicijų. Matome, kad yra šiokių tokių sunkumų, todėl dabar galvojama apie šios rašybos supaprastinimą. Tiesą sakant, šie principai yra sufor-muoti dar didžiųjų mūsų praeities kalbininkų Antano Salio ir Prano Skardžiaus. Tuo metu jie buvo visai geri, tačiau šiais laikais tų svetimų pavardžių yra didžiuliai srautai. Ne-spėtume adaptuoti. Na, jeigu prancūziška pavardė – čia dar aiškiau, bet jeigu Prancūzijoje gyvenantis, tarkim su vengriška pavarde – būtų neįma-noma atsekti ir pritaikyti lietuvių kal-bai.

Beje, manau, kad išeivijos skaity-tojai yra gana skirtingi – jeigu anks-tesnioji išeivija kalba ta prieškarinės tradicijos lietuvių kalba, tai dabarti-nių laikų išeivijai mažiau kliūva mūsų lietuvių kalba. Ko gero, naujes-niems emigrantams „keistai“ atrodo ankstesniųjų emigrantų kalba, kaip ir seniesiems mūsiškė. Išeitis viena: reikia su tuo susitaikyti ir toleruoti vieniems kitus. Bet tai jau nebe kalbos dalykas – tai socialinis skirtumas.

Pietūs fariziejaus namuose

Atkelta iš 8 psl.

eina ieškoti paslėpto lobio. Jėzus sako, jog žmogus pirmiausia atrado lobį ir todėl pardavė visa, ką turėjo, kad jį išigyty. Vadinasi, pirmiau reikia su-tikti gyvąjį Dievą, jo gailestingąją meilę, ir tik tada bus pakankamai jėgų kažko atsisakyti, keisti gyvenimą, at-sigręžti į šviesą.

Taip nutiko ne tik šios Evangeli-jos nusidėjėlei, bet ir visų laikų šven-tiesiems. Jie sutiko Jėzų, atrado brangų lobį, ir tai jiems suteikė jėgų pasikeisti, tapti šventiems, paklusti Viešpaties ir Mokytojo įsakymui, nes meilė dovanoja laimę mums jį įgy-vendinti praktikoje (Jn 13, 13–17).

Evangelijos pasakojimas baigia-mas moters nuteisinimu: „Tavo tikė-jimas išgelbėjo tave. Eik rami!“ (Lk 7, 50). Tikėjimas yra išganyimo pradžia.

Tikėjimas atvedė nusidėjėlę prie Kris-taus. Jeigu ji nebūtų įtikėjusi Kristų, niekada nebūtų atėjusi pas jį ir gavusi nuodėmių atleidimo.

Pirmasis atsakas į Dievo meilę yra būtent tikėjimas, kuriuo nuosta-bos bei dėkingumo kupinas žmogus priima negirdėtą, už mus pirmesnę ir mus skatinančią Dievo iniciatyvą. Pa-darydami vietos Dievo meilei, tam-pame panašūs į jį, dalyvaujame jo meilėje. Atsiverti jo meilei, vadinasi, leisti jam gyventi mumyse ir įgalinti mus mylėti su juo, jame ir kaip jis; tik tada mūsų tikėjimas „veikia meile“ (Gal 5, 6) ir jis apsigyvena mumyse (1 Jn 4, 12)

Parengė **br. Ramūnas Mizgiris OFM, Delfi.lt**

VISUS, VISUS, VISUS !

*didelius ir mažus , iš toli ir iš arti
kviečiame nepasididžiuoti
ir į vasaros - Joninių šventę*

“ATSKREND SAKALĖLIS”

atvažiuoti !

**Sakalus - didvyrius Lietuvos, jūras ir dangų įveikusius, prisiminsim,
žalių qžuolų vainikais Jonus ir Jones padabinsim,
stipruolių varžytuvėse jėgas išmėginsim,
varžytuves užbaigę - lietuvišku alum atsigauvinsim!
Paparčio žiedo laužo šviesoj ieškosim,
griežiant kapelai “SODŽIUS” iš Čikagos šoksime
ir skambias dainas dainuosim !**

2013m. birželio 22 d. Estų Namuose,
4 Cross St. & Veterans Hwy., Jackson, NJ 08527

Įėjimo mokestis - \$ 25

Šventė skiriama Stepono Darlaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą 80-osioms metinėms paminėti.
Savo dalyvavimu jūs prisidedate prie tautiškumo puoselėjimo.
Visas šventėje gautas pelnas bus skirtas Lietuvybei paremti.

PROGRAMA

5:00 v.v. **Mugės pradžia.**
Kavinė “Paparčelis” ir karčema “Bočių užeiga” kviečia atvykusius.

5:30 v. v. **“Darius ir Girėnas”** - filmas bei istorinė ekspozicija Estų namų salėje.

6:00 v.v. **“Lietuva iš paukščio skrydžio”** - papuoškime piešiniais Lietuvos žemėlapių aikštėje.

7:00 v.v. **“Atskrend sakalėlis”** - šventės atidarymas ir koncertas.
Dalyvauja kaimo kapela “SODŽIUS” iš Čikagos, Centrinės NJ tautinių šokių kolektyvas “VIESULAS” ir Lituanistinės mokyklos “LIETUVĖLĖ” mokiniai.

8:00 v.v. **Joninių linksmybės ir stipruolių varžytuvės.**
“Kupolio burtai” “Šimtas pūdų man nė motais ! “
“Vainikėlių pyniau” “Traukiam virvę !”

10:00 v.v. **Laužo šviesoj.**
“Vainikėlių plukdysiu , bernuželio lauksiu”
“Vai žydėk , žydėk , mano papartėli”
“Šokim , trypkim , linksmi būkim !”

1:00 v.v. **Šventės pabaiga.**

Šventę rengia Centrinė NJ lietuvių bendruomenė
Pasiteiravimui: el. p. lietuviskabendrija@yahoo.com

Silicon Valley / Bay Area Software Startup
(TweezerBox.com)

Coder Co-Founder Chief Technology Officer needed.

Help launch a new disruptive web content sharing technology. An American born Lithuanian is preferred. Native Lithuanians who have mastered English also qualify.

Application is patented & developed. Must be in or re-locate to the Bay Area. Have interested Investors, but need a teammate. Compensation negotiable: 2-4 years vested equity stake. Salary: 50k-125k deferred to Series A round funding.

Requirements: JavaScript, server-side Java script, Ajax, JSON/ JQuery APIs & libraries. XHTML, CSS

Contact: **Alex Skirpa: 301-742-3687,**
resumes: alexsnext@gmail.com

A † A

ADELĖ VIZGIRDINĖ
KAKŠTEINAITĖ

Mirė 2013 m. birželio 17 d., sulaukusi 74 m.
Gimė Lietuvoje. Gyveno Aurora, IL.

Nuliūdę liko: duktė Renata Boone su vyru Kirk; sūnus dr. Paulius Vizgirda su žmona dr. Margaret; anūakai Collin ir Landon Boone, Griffin, Spencer ir Tyler Vizgirda; sesuo Irena Moritz ir jos vaikai Katherine Moritz, Steve Moritz su žmona Alma ir šeima. Svainiai Vytautas ir Romualdas Vizgirdos su šeimomis bei kiti giminės.

A. a. Adelė buvo žmona a. a. Petro ir duktė a. a. Salomėjos ir Jono Kakšteinų.

Velionė bus pašarvota trečiadienį, birželio 19 d. nuo 4 val. p. iki 8 val. v. Daleiden laidojimo namuose, 220 N. Lake St. Aurora, IL.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, birželio 20 d. Iš Daleiden laidojimo namų a. a. Adelė bus palydėta į St. Joseph bažnyčią, kurioje 12 val. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime ir laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

The Daleiden Mortuary, tel. 630-631-5500 arba
www.daleidenmortuary.com

Linas ir **Audronė Norušiai**, gyvenantys **Homer Glen, IL**, praręšę metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 100 dol. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

Antanas Skridulis, gyvenantis **Daytona Beach, FL**, praręšę metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame už paramą.

Raminta Marchertienė, gyvenanti **Lemont, IL**, paaukojo „Draugui“ 100 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame už dosnumą.

Dr. Aloyzas Vanagūnas, gyvenantis **Oak Park, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC ExpressCorp.

SIUNTINIAI
Lithuania, Latvia, Estonia

Siuntinių priėmimo vietos:

Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Užeiga, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)
Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Deli, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Kalyna, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766
Balalaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
Wonders of Nature, 726 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000
Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

Centrinio ofiso adresas.: 8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455

„DRAUGA“

galite užsisakyti

ir internete

www.draugas.org

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB Lemont apylinkės Socialinių** reikalų skyrius trečiadienį, birželio 19 d., 1 val. p. p. kviečia visus į PLC skaityklą, kur matysite dokumentinį filmą apie mažą Dumblio bažnytkaimį, esantį Alytaus rajone.

■ **Birželio 22 d., šeštadienį, nuo 3 val.** p. p. iki 12 val. p. p. kviečiame į Jonines Summit Park District (5700 S. Archer Rd., Summit, IL 60501). Šventės svečiai – LNK televizijos žvaigždės: Inga Valinskienė, Arūnas Valinskas, dainininkas Radži. Daugiau informacijos galite gauti tel. 708-594-5622 arba www.gfacebook.com/kunigaiksciai

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), sekmadienį, birželio 23 d. 10 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys. 15 minučių prieš šv. Mišias kalbėsime Švč. Jėzaus Širdies litaniją.

■ **Rugpjūčio 24 d. Pasaulio lietuvių** centre vyks (14711 127th St., Lemont, IL 60439) organizacijos The National Lithuanian American Hall of Fame (NLAHF) iškilminga vakarienė, kurioje dalyvaus žymūs lietuviai. Pradžia 6:30 val. v. Bilietus galite įsigyti „Kunigaikščių užkeigoje“; „Lithuania Plaza Bakery“. Tel. pasiteirauti: 708-599-9866.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Ketvirtoji Centrinio New Jersey Joninių** šventė vyks birželio 22 d. nuo 5 val. p. p. iki 1 val. r. Estų namuose, (4 Cross St. & Veterans Hwy., Jackson, NJ 08527).

■ **JAV LB New York lietuviai sekmadienį**, birželio 23 d., 4 val. p. p. kviečia į susitikimą su Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto doc. Natalija Arlauskaitė, kuri skaitys paskaitą „Fotografija, kinas ir istorinė atmintis“. Paskaitos metu bus rodomos ištraukos iš filmų. Susitikimas įvyks Susivienijimo lietuvių Amerikoje (SLA) patalpose (307 W 30th St., New York, NY 10001). Įėjimo auka – 5 dol. Po susitikimo visus kviesime pabendrauti į SLA kiemėlį.

■ **Birželio 26 d. Quad Cinema (34 W. 13th St., New York, New York 10011)** 1 val. p. p. bus rodomas Jurgitos Mičiulevičiūtės filmas „Ne pasaka“. Tai jautrus pasakojimas apie berniuko vaikystę, tėvų skyrybas, vidinį vaiko pasaulį. Bilietus iš anksto galima užsisakyti tinklalapyje <http://www.creenbooker.com/view-events/384/1b9lc3n777>. Daugiau informacijos gausite tel. 212-255-2243 arba el. paštu: quadcinema@aol.com

■ **JAV Lietuvių Bendruomenės Long Island** apylinkė maloniai kviečia visus į metinį pikniką, kuris vyks sekmadienį, birželio 30 d., 2 val. p. p. Great Neck'e, Kings Point parke. (Area 25, įvažiuojamas iš Steamboat Rd.). Bus lietuviško maisto, alaus, muzikos, šokiai, o žaidimų aikštelėje galės žaisti vaikai! Pasiiteirauti galite tel. 516-353-1229 arba el. paštu: ramutezukas@hotmail.com

■ **Jungtinėje parodoje „Art Music Hardware“**, kuri iki rugpjūčio mėnesio pabaigos rodoma 558 Metropolitan Ave., Brooklyn, NY 11211, galima pamatyti ir lietuvių Algio Norvilos fotografijas.

Prasideda registracija į pirmąją Šiaurės Amerikos ateitininkų (SAA) konferenciją „Profesionalų kelias“, kuri vyks 2014 m. sausio 3–5 dienomis „Renaissance DuPont Circle“ viešbutyje, Washington, DC. Kviečiame Jus visus dalyvauti šioje neeilinėje konferencijoje. Konferencijos ženklą sukūrė Liana Butkūnaitė.

Daugiau informacijos rasite: saak@ateitis.org arba rašykite el. pašto adresu: rasakas@aol.com.

Birželio 16 d. JAV LB Lemont apylinkės lietuviai, susirinkę prie Pasaulio lietuvių centro sodelyje, Lemont, esančio paminklo, paminėjo Gedulo ir vilties dieną. Kalbą pasakė Lemont apylinkės pirmininkė Violeta Valaitytė, giesmes giedojo Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos choras, vadovaujamas Jūratės Grabliauskienės.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Jaunimo teatro spektaklis „Jis ir Ji“

Režisierė **Birutė Mar.**

Vaidina aktoriai Birutė Mar ir Aleksas Kazanavičius, dalyvauja smuikininkas Sigitas Rubis.

Birželio mėn. 21 d., 7 val. v. Latvių namuose (5500 SW Dosch Rd., Portland, OR)

Birželio 22 d., šeštadienį, 6:30 val. v. Latvių namuose (425 Hoffman Ave., San Francisco, CA)

Birželio 23 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje (2718 George St., Los Angeles, CA)

Pasirodymus organizuoja JAV LB Kultūros taryba, remia Lietuvių Fondas

Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ visus maloniai kviečia į nuotaikingą koncertą

sekmadienį, birželio 30 d., 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro (14911 127th St., Lemont, IL) didžiojoje salėje.

Nuotraukoje labdaros koncertos atlikėjai, žinomi dainininkai Loreta Janulevičiūtė ir Algirdas Motuza. **Asmeninio albumo** nuotr.

Linksma buvo Beverly Shores lietuvių birželio 16 d. suruoštoje „Kugelinėje“. Netrūko nei svečių, nei kugelio, nei gaivinančių gėrimų. Nuotraukose: šeimininkės vos spėjo suktis aptarnaudamos gausų būrį svečių, o Natalija Vaznelienė (kairėje) ir Ada Sutkuvienė džiaugėsi pasisėkusiu renginiu.

Laimos Apanavičienės nuotr.

